

လက်ဖက်ပင်

စိုက်ပျိုးမှုဆိုင်ရာနည်းလမ်းကောင်းများ

<https://myanseed-agri.com>

လက်ဖက်ပင် စိုက်ပျိုးမှုဆိုင်ရာ နည်းလမ်းကောင်းများ

အခန်း ၁ : နိဒါန်း	3
လက်ဖက်ပင်ကြိုက်နှစ်သက်သော ရေ၊ မြေ၊ ရာသီဥတုအခြေအနေ	3
အခန်း ၂: လက်ဖက်ပင် မျိုးပွားခြင်းဆိုင်ရာ နည်းလမ်းများ	4
၂.၁။ လက်ဖက်မျိုးစေ့မှ ပျိုးထောင်ခြင်း	4
၂.၂။ ပင်ပိုင်းမျိုးပွားခြင်း (အကိုင်းမှမျိုးပွားခြင်း)	6
အခန်း ၃။ လက်ဖက်ခြံ တည်ထောင်ခြင်း	7
၃.၁။ မြေနေရာရွေးချယ်ခြင်းနှင့် ရှင်းလင်းခြင်း	7
၃.၂။ ရေသွင်းရေထုတ်စီမံခန့်ခွဲခြင်း	8
၃.၃။ အပင်အရေအတွက်	8
၃.၄။ သီးညှပ်စိုက်ပျိုးခြင်း	8
၃.၅။ အရိပ်ရအပင်များ စိုက်ပျိုးခြင်း	8
အခန်း ၄။ လက်ဖက်ပင်များ စိုက်ပျိုးခြင်း	9
၄.၁။ တိုက်ရိုက်မျိုးစေ့ချစိုက်ပျိုးခြင်း	9
၄.၂။ ပြောင်းရွှေ့စိုက်ပျိုးခြင်း	10
၄.၃။ စိုက်ပြီးအပင်ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း	10
၄.၄။ အပင်ဖာခြင်း	10
၄.၅။ လက်ဖက်ပင်ပုံသွင်းခြင်း (TEA PLANT TRAINING)	11
ခေါင်နှိမ်ခြင်း	11
အပင်အဖျားပိုင်းဖြတ်၍ ပုံသွင်းခြင်း	11
ဒုတိယအကြိမ် အပင်အဖျားပိုင်းဖြတ်၍ ပုံသွင်းခြင်း	11
အခန်း ၅။ လက်ဖက်ပင် ကိုင်းဖြတ်ပေးခြင်း နည်းလမ်းများ	12
၅.၁။ ကိုင်းဖြတ်ရမည့်အချိန်	12
၅.၂။ ကိုင်းဖြတ်ခြင်းနည်းလမ်းများ	12
၅.၃။ သက်တမ်း နှစ် ၂၀ ထက်ရှိသောအပင်များကို ကိုင်းဖြတ်ခြင်း	13
အခန်း ၆။ မြေဆီလွှာအရည်အသွေးကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းနည်းလမ်းများ	14
၆.၁။ မြေဆီလွှာအရည်အသွေး၏ အရေးပါမှု	14
၆.၂။ အော်ဂဲနစ်ပစ္စည်း	14
အခန်း ၇။ လက်ဖက်ပင်တွင် ကျရောက်တတ်သော ရောဂါပိုးမွှားများ ကိုကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းများ	16
၇.၁။ ပိုးမွှားများ ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း	16
၇.၂။ အပင်ရောဂါများ ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း	19
၇.၃။ ပေါင်းပင်ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း	21
၇.၄။ အော်ဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေး	21

အခန်း ၈။ လက်ဖက် ခူးဆွတ်ခြင်းနည်းလမ်းများ 22

၈.၁။ ခူးဆွတ်သည့်ပုံစံများ..... 22

၈.၂။ ခူးဆွတ်မှုအောင်မြင်စေရန်အချက်များ 22

အခန်း ၉။ လယ်ယာ စီးပွားစီမံခန့်ခွဲခြင်း..... 23

၉.၁. သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုမှတ်တမ်းများ ထားရှိခြင်း 23

၉.၂. တန်ဖိုးမြှင့်ခြင်းနှင့် ဈေးကွက်ချိတ်ဆက်ခြင်း..... 23

၉.၃. ဈေးကွက်ချိတ်ဆက်ခြင်း..... 23

အခန်း ၁ : နိဒါန်း

လက်ဖက်သည် ရှေးနှစ်ပေါင်းများစွာကပင် မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုပွဲလမ်းသဘင်များတွင်လည်းကောင်း၊ နေ့စဉ် အစားအစာများ တွင်လည်းကောင်း မပါမဖြစ် မြတ်နိုးတန်ဖိုးထားရသော အစားအစာဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လက်ဖက်ကိုသောက်သုံးရန် လက်ဖက်ခြောက် (အချိုနှင့် အခါး) အပြင် လက်ဖက်အစိုကို အချဉ်ဖောက်၍ လက်ဖက်သုပ်အဖြစ် စားသုံးကြပါသည်။ လက်ဖက်ပင်၏ မူရင်းဒေသမှာ တရုတ်နိုင်ငံဖြစ်ပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံးစိမ်းလန်းသောအပင် ဖြစ်သည်။ လက်ဖက်၏ အင်္ဂလိပ်အမည်မှာ Tea ဖြစ်ပြီး ယေဘုယျအားဖြင့် တရုတ်မျိုး(*Camellia sinensis*)နှင့် အာသံမျိုး(*Camellia assamica*)ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။

တရုတ်မျိုး- အရွက်များသည် သေးငယ်ပြီးထောင်မတ်ကာ အရွက်၏ထောင်မတ်ထောင့်သည် ၅၀ ဒီဂရီထက်ကျဉ်းသည်။ ခြုံပုတ်သဏ္ဍာန် ပင်စည်များကာ အအေးဒဏ်ကို ခံနိုင်ရည်ရှိပြီး အနည်းဆုံးနှစ်ပေါင်း ၁၀၀ ထိ ရှင်သန်နိုင်သည်။

အာသံမျိုး - အရွက်များသည် အပြားလိုက်ထွက်ပြီး ကျယ်ပြန့်သည်။ အပင်ငယ်များသည် မူလက သစ်တောများအတွင်း ပေါက်ဖွားခဲ့သည်ဟု ယူဆရသည်။ အရွက်၏ထောင်မတ်ထောင့်သည် ၇၀ ဒီဂရီထက်ကျယ်သည်။ ပင်စည်တစ်ခုတည်းရှိပြီး အမြင့်ပေ ၆-၁၈ မီတာ ထိရှိသည်။ မျိုးကွဲများစွာရှိပြီး ပုံမှန်ကိုင်းဖြတ်ခြင်းနှင့် ခူးဆွတ်ခြင်းပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် သက်တမ်း နှစ် ၄၀ ထိရှင်သန်နိုင်သည်။

မြန်မာပြည် မြောက်ပိုင်းတွင် မြန်မာ့လက်ဖက်မျိုးရင်းများကို စတင်တွေ့ရှိရပြီး မြန်မာနှင့် တရုတ်နိုင်ငံ ယူနန်၊ စီချမ်း ပြည်နယ်မှ *Camellia sinensis* (တရုတ်မျိုး)မူရင်းဟု ယူဆကြသည်။ သို့သော် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အာသံလက်ဖက်မျိုးများကို အများဆုံး တွေ့ရှိရသည်။ ရှမ်းပြည်နယ်သည် လက်ဖက် အများဆုံး စိုက်ပျိုးသော ပြည်နယ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး စုစုပေါင်း စိုက်ဧက၏ ၈၀ % ခန့် ရှိသည်။

လက်ဖက်ပင်ကြိုက်နှစ်သက်သော ရေ၊ မြေ၊ ရာသီဥတုအခြေအနေ

ရာသီဥတုအခြေအနေနှင့် မြေမျက်နှာပြင်အနေအထားများသည် လက်ဖက်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းတွင် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍတစ်ခု ဖြစ်ပြီး လက်ဖက်အရည်အသွေးနှင့် အထွက်နှုန်းကိုပါ သက်ရောက်မှုရှိသည်။

လက်ဖက်ပင်ကြီးထွားရန် အပူချိန်မှာ ၁၈ မှ ၃၅ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်အတွင်းသည် အသင့်တော်ဆုံးဖြစ်သည်။ ၃၅ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ထက်များပြီး ၁၈ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်အောက် လျော့ပါက အပင်ကြီးထွားမှုကို ထိခိုက်စေသည်။

လက်ဖက်ပင်သည် မိုးများခြင်းကို နှစ်သက်ပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံး မိုးရေချိန် ၁၂၀ မှ ၂၈၀ စင်တီမီတာ လိုအပ်သည်။

လက်ဖက်ပင်များသည် အရိပ်ကြိုက် ပင်များဖြစ်ကာ အရိပ်ရလျှင် ပို၍မြန်စွာ ကြီးထွားကြသည်။ လက်ဖက်စိုက်ပျိုးရန် လေထုစိုထိုင်းဆ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် အသင့်တော်ဆုံး ဖြစ်သည်။ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းထက်များပါက မှိုရောဂါဖြစ်ပွားမှု များစေပြီး ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းအောက်နည်းပါက ကောင်းစွာရှင်သန်မဖြစ်ထွန်းနိုင်ပါ။ ပင်လယ်ရေ မျက်နှာပြင်အထက် ၁၅၀၀ မှ ၂၂၅၀ မီတာအထက်တွင် လက်ဖက်ပင်သည် အကောင်းဆုံးအရည်အသွေးကို ရရှိနိုင်ပါသည်။

လက်ဖက်ပင်သည် ရေစီးရေလာကောင်းသော နံ့မြေတွင် စိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းပြီး ရေဝပ်သောနေရာ တွင် မဖြစ်ထွန်းပေ။ လက်ဖက်စိုက်ပျိုးရန်အတွက် မြေချဉ်ငံကိန်း ၄ - ၅.၅ လိုအပ်သည်။ အယ်ကာလီခါတ်များသောမြေသည် အပင်ကြီးထွားမှုကို နှောင့်နှေးစေပြီး အချိန်မမှန်ဘဲ ပန်းပွင့်ခြင်းနှင့် အသီးသီးခြင်းတို့ ဖြစ်စေကြောင့် ထိုမြေများတွင် မစိုက်ပျိုးသင့်ပါ။ လက်ဖက်သည် မြေစေးကို မနှစ်သက်ပါ။

အခန်း ၂: လက်ဖက်ပင် မျိုးပွားခြင်းဆိုင်ရာ နည်းလမ်းများ

လက်ဖက်ပင်ကို အစေ့မှ မျိုးပွားနိုင်သကဲ့သို့ ပင်ပိုင်းမျိုးပွားနည်း (ကိုင်းမှမျိုးပွားခြင်း) ဖြင့်လည်း မျိုးပွားနိုင်သည်။

၂.၁။ လက်ဖက်မျိုးစေ့မှ ပျိုးထောင်ခြင်း

လက်ဖက်ပင်ကို မျိုးစေ့မှမျိုးပွားလျှင် ဗီဇကွဲပြားနိုင်သည်။ အပင်၏ရေသောက်မြစ်ကို ဖြစ်ပေါ်ရှင်သန်စေပြီး ပိုသန်မာသော အမြစ်စနစ်ကို ရရှိစေသည်။ သက်တမ်းရှည်၍ လက်ဖက်အရွက်ကို ၅ နှစ်သက်တမ်းတွင် စတင်ခုတ်နိုင်သည်။ လက်ဖက်အရည်အသွေးကောင်းစေသည်။

လက်ဖက်မျိုးစေ့များကို ပျိုးထောင်ရန်အတွက် ပထမဦးဆုံး မြေပြင်ညီညာသောပျိုးခင်းနေရာကို ရွေးချယ်ရမည်။ စိုက်ခင်းနှင့် နီးနိုင်သမျှ နီးကာ သွားလာမှုလွယ်ကူရမည်။ ထို့ပြင် တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရေရရှိနိုင်သောနေရာဖြစ်ရမည်။ ဆီးနှင်းကျရောက်သောနေရာ၊ လေပြင်းတိုက် ခတ်မှုများသောနေရာများမဖြစ်ရပါ။

အရည်အသွေးကောင်းမွန်သော မျိုးစေ့များကို ရရှိရန် မိမိလိုချင်သော အရည်အသွေးများရှိသည့် မိခင်ပင်ကိုမှတ်ထားပြီး ၎င်းအပင်အား အာဟာရများကျွေးခြင်းနှင့် ရေလောင်းပေးခြင်းတို့ပြုလုပ်ပေးကာ ကျန်းမာအောင်ထားရမည်။ ထို့ပြင် မိခင်အပင်အား ကိုင်းဖြတ်ပြုပြင်ခြင်း မပြုရပါ။ ရွက်နုအရွက်ကို ဧပြီလ (ရွှေဖီ) တစ်ချိန်သာ ခူးရမည်။ ဇွန်၊ ဇူလိုင်လတို့တွင် ပွင့်သောပန်းများသည် အသီးအဖြစ်ပြောင်းလဲသည်။ လက်ဖက်အသီးများသည် ပန်းပွင့်များဝတ်မှုကူးပြီး ရက် ၁၀၀ ခန့်ကြာပြီးသောအခါ အရွယ်ရောက်လာသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် လက်ဖက်အသီးများသည် အောက်တိုဘာလလယ်မှ ဒီဇင်ဘာလအစပိုင်းတွင် ရင့်မှည့်သောအဆင့်သို့ ရောက်ရှိကြသော်လည်း အသီးအခွံရောင် အစိမ်းရင့်ရောင်မှ အညိုရောင်ပြောင်းသည့်ချိန်မှသာ ခူးဆွတ်ရမည်။ အခွံခွာကြည့်သော အခါ အစေ့သည် အနက်ရောင်ဖြစ်နေရပါမည်။

အရည်အသွေးကောင်းသော မျိုးစေ့များကို ရေစိမ်၍ ရွေးချယ်နိုင်သည်။ မျိုးစေ့များကို ရေထဲတွင် ၂၄ နာရီစိမ်ပါ။ ရေစိမ်ရန် မျိုးစေ့ ၁ ကီလိုဂရမ်အတွက် ရေ ၅ လီတာသုံးရမည်။ ပေါလောပေါ်နေသော အစေ့များသည် အဖျင်းများဖြစ်သောကြောင့် ရေတွင်နစ်မြုပ်သော အစေ့များကိုသာ ပျိုးထောင်ရမည်။ အရည်အသွေးပိုကောင်းသော လက်ဖက်အသီးများသည် ယေဘုယျအားဖြင့် အစေ့တစ်စေ့သာပါပြီး တောက်ပနက်မှောင်သော အခွံအရောင်ရှိကြသည်။ လက်ဖက်အသီး၏ စေ့နေသက်တမ်းမှာ ၁ လခွဲထိရှိ၍ ခူးဆွတ်ပြီး ၃ ပတ်အတွင်းတွင် စိုက်ပျိုးသင့်သည်။ ထို့ထက်နောက်ကျမှ စိုက်လျှင် အညောင့်အညွန့်များ ထွက်နိုင်မည်မဟုတ်ပါ။

ပျိုးဘောင်(အညောင့်ဖောက်ဘောင်) ပြင်ဆင်ခြင်း

ရွေးချယ်ထားသော မျိုးစေ့များကို အညောင့်ဖောက်ရန်အတွက် အညောင့်ဖောက်ဘောင်ပြင်ပါ။ ပျိုးဘောင်အရွယ်အစားမှာ အကျယ် ၃ ပေ၊ အမြင့် ၇ လက်မထားပြီး အလျားကို မြေအခြေအနေ၊ မြေရရှိနိုင်စွမ်းနှင့် လိုချင်သော အစေ့ပင်ပေါက်အရေအတွက်တို့အပေါ်မူတည်၍ ထားပေးရမည်။ ပျိုးဘောင်အမြင့် ၇ လက်မတွင် မြေကြီး ၄ လက်မထည့်၍ ရေကို ဝအောင်လောင်းပေးပြီး အပေါ်တွင် သဲ ၃ လက်မအထူကို ညီညာစွာဖြန့်ထည့်၍ ရေကို ဖြည်းဖြည်းချင်းနှံ့အောင်လောင်းရမည်။ မျိုးစေ့အညောင့်ဖောက်ဘောင် ပြင်ဆင်ခြင်းကို နိုဝင်ဘာလတွင် အပြီးလုပ်ဆောင်ရမည်။

ပျိုးထောင်ခြင်း (အညောင့်ဖောက်ခြင်း)

မျိုးစေ့အညောင့်ဖောက်ဘောင်ပြင်ဆင်ပြီးပါက ရွေးချယ်ထားသော လက်ဖက်စေ့များ၏ အညာအမာရွတ် (ချက်) ကို ပျိုးဘောင်ထဲသို့ ပြောင်းပြန်နှစ်၍ လေးပုံသုံးပုံကို သဲတွင်မြှုပ်ပြီး ပင်ကြားတန်းကြား ၀.၅ လက်မ x ၁လက်မဖြင့် ပျိုးထောင်ရမည်။ ပျိုးဘောင်ကို ရေဝအောင် ဖြည်းဖြည်းချင်းလောင်းပေးရမည်။

မျိုးစေ့အက်ကွဲမှုမြန်စေရန် အပူချိန်နှင့် အစိုဓာတ်ထိန်းပေးရမည်။ ထို့ကြောင့် အထူ ၄၀၀ ဂီတီ ရှိသော ပလတ်စတစ်အကြည်စကို ပျိုးဘောင် အပေါ်အမြင့် ၁ ပေခွဲတွင် ပေါင်းမိုးသဏ္ဍာန်ပြုလုပ်၍ ပလတ်စတစ်အောက်ခြေစများကို လေလုံအောင် ဖုံးအုပ်ပေးရမည်။ ပလတ်စတစ် မရရှိနိုင်ပါက ကောက်ရိုးကို အစေ့ပေါ်သို့ ပါးပါးဖုံးအုပ်နိုင်သည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းသည် နေရောင်တိုက်ရိုက်ထိခြင်းမှ ကာကွယ်ပေးသလို ရေအစိုဓာတ်ကိုလည်း ကြာရှည်စွာထိန်းသိမ်းပေးသည်။ ထို့နောက် အပေါ်မှ ၆ ပေအမြင့်ရှိသော အရိပ်ကဲ့စင်ကို နေရောင်တစ်ဝက်တစ်ပျက် ရရန် ဥယျာဉ်သုံးပိုက်နက် အရိပ်အမိုးစ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်း (သို့) ဒေသထွက်ဝါးများကို ထရုံကဲ့သို့ပြီး တည်ဆောက်နိုင်သည်။ အပူချိန် ၂၅ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ရှိပြီး လုံလောက်သော အစိုဓာတ်ရရှိပါက မျိုးစေ့များသည် ၄ ပတ်မှ ၆ ပတ်အတွင်း အက်ကွဲကြသည်။

ပျိုးဘောင်ပေါ်တွင် အစိုဓာတ်မပြတ်ရန်အရေးကြီးသောကြောင့် ၁၀ ရက်တကြိမ် (သို့) ၁၅ရက်တစ်ကြိမ် ရေလောင်းပေးရမည်။ ရေလောင်းပြီးပါက ပလတ်စတစ်အောက်ခြေစကို မြေကြီးဖြင့်ဖိပြီး လေလုံအောင်ပြန်လည်ဖုံးအုပ်ပေးရမည်။ ကွဲအက်မျိုးစေ့များကို ရက် (၂၀) မှစပြီး ပျိုးအိတ်အတွင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။

ပလတ်စတစ်အိတ်တွင် ပြောင်းရွှေ့စိုက်ပျိုးခြင်း

ကွဲအက်၍ အညောင့်ထွက်လာသောမျိုးစေ့များကို ပြောင်းရွှေ့စိုက်ပျိုးရန် အကျယ် ၄ လက်မနှင့် အမြင့် ၁၂ လက်မရှိသော ပလတ်စတစ်အိတ်ထဲသို့ သဲနှင့် မြေဆွေး(၁အချိုး ၃) အရောကို ၉ လက်မအထူထည့်ရမည်။ ၎င်း ၉ လက်မအထူရှိမြေသည် အမြစ်ကြီးထွားရန်အတွက်ဖြစ်ပြီး အမြစ်တွယ်ရန်အတွက် ကျန်သော ၃ လက်မကို သဲဖြင့်ဖြည့်ပေးရမည်။ ပျိုးအိတ်များကို ရေဝအောင်လောင်းပြီး အရိပ်ကဲ့စင်အောက်တွင် ပျိုးဘောင်ပုံစံဖြင့် တည့်မတ်စွာထားပါ။ အညောင့်ဖောက်ထားသော အစေ့များကို ပျိုးအိတ်ထဲထည့်ပြီးပါက ရေရွှံ့လောင်း၍ အပူချိန်မြင့် တက်ပြီး အပင်ကြီးထွားမှုမြန်စေရန် ပလတ်စတစ်ပေါင်းမိုးဖြင့် အုပ်မိုးထားရမည်။ ရေကို (၁၅) ရက်တစ်ကြိမ် နံနက်ပိုင်း (သို့) ညနေပိုင်းတွင် ရွှံ့လောင်းပေးပြီး လေလုံအောင် ပြန်လည်ဖုံးထားပေးရမည်။

ပျိုးပင်ပေါက်များ သန်မာစေခြင်း

ပျိုးပင်ပေါက်များကို စိုက်ခင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့စိုက်ပျိုးမီ ပို၍ကြမ်းတမ်းသော အခြေအနေများနှင့် တစ်ဆင့်ထိတွေ့ပေးပြီး သန်မာလာစေရန် ပြုလုပ်ပေးရမည်။ ပလတ်စတစ်ကို ၃ လက်မအထူ ပျိုးပင်အရွက် ၆-၈ ရွက်ရှိချိန်တွင် ပျိုးပင်များဒဏ်ခံနိုင်စေရန် ပလတ်စတစ်အောက်ခြေစကို

နည်းနည်းချင်းဖွင့်ပေးခြင်းအားဖြင့် တစ်လအတွင်း ပလပ်စတစ်အဖုံးကို ဖယ်ရှားနိုင်အောင် လေ့ကျင့်ပေးရမည်။ မပေါက်သော၊ အပင်လှိုသောပျိုးအိတ်များကို သန်မာသော ပျိုးပင်များနှင့် အစားထိုးပေးရမည်။ ပျိုးသက် (၄-၅) လတွင် ပျိုးပင်များဒဏ်ခံနိုင်အောင် အမိုးများကို ဖယ်ရှားပေးရမည်။ ပျိုးပင်များသန်မာလာစေရန် သဘာဝအော်ဂဲနစ် ရွက်ဖြန်းမြေဩဇာကိုသုံးနိုင်သည်။ ပျိုးပင် ၆ လသား အရွယ်တွင် စိုက်ပျိုးရန် အသင့်ဖြစ်သည်။ ဇွန်လနှင့် ဇူလိုင်လတွင် ပြောင်းရွှေ့စိုက်လေ့ရှိသည်။

၂.၂။ ပင်ပိုင်းမျိုးပွားခြင်း (အကိုင်းမှမျိုးပွားခြင်း)

ပင်ပိုင်းမျိုးပွားခြင်းသည် မိခင်အပင်အုံမှ ဖြတ်ကိုင်းတစ်ခုကိုယူ၍ လက်ဖက်ပင်ပွားတစ်ပင် ပျိုးထောင်ခြင်းဖြစ်သည်။ အကိုင်းမှမျိုးပွားခြင်း ဖြင့် မိခင်အပင်နှင့် ဗီဇတူသောမျိုးကို ရရှိနိုင်သည်။ ဘေးဖြာထွက်သောအမြစ်များသာ ဖွံ့ဖြိုးသည်။ သက်တမ်းတိုပြီး ၃ နှစ်တွင် လက်ဖက်အရွက်ကို စတင်ခူးနိုင်သည်။ အထွက်နှုန်းကောင်းသည်။

ကိုင်းမှပျိုးထောင်မည်ဆိုလျှင် ကျန်းမာသန်စွမ်းပြီး မိမိလိုချင်သော လက္ခဏာကောင်းများရှိသော မျိုးကိုင်းများယူမည့် မိခင်အပင်ကို ရွေးရမည်။ မိခင်အပင်ကို ရွေးချယ်ရာတွင် အပင်၏ကြံ့ခိုင်မှု၊ ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်း၊ ကိုင်းထွက်သည့်ပုံစံနှင့် အမြစ်တွယ်သည့်ပုံစံတို့ကို အဓိကထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်။ မိခင်လက်ဖက်ပင်အုံသည် မျိုးကိုင်းများ၏ အရင်းအမြစ်ဖြစ်သောကြောင့် အာဟာရဓာတ်သည် အရွက်ခူးသော အပင်အုံများထက် ပို၍လျော့နည်းနှုန်းများပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိခင်လက်ဖက်ပင်အုံကို လုံလောက်သောအာဟာရဓာတ် များရရှိရန် မြေဩဇာကို အခြားအပင်များထက် နှစ်ဆထည့်ပေးရမည်။ မိခင်အပင်အဖြစ် ရွေးချယ်ထားသော အပင်များကို အကိုင်းအခက်များများ ထွက်ရန် (၆) လကြိုတင်၍ အကြီးစားကိုင်းဖြတ်နည်း (နှစ် ၂၀ သက်တမ်းရှိသောအပင်များကို ကိုင်းဖြတ်နည်း) ဖြင့် ကိုင်းဖြတ် ထားပေးရမည်။ သို့သော် အကြီးစားကိုင်းဖြတ်နည်းသည် လက်ဖက်ပင်အုံများကို ထိခိုက်နိုင်သောကြောင့် အသင့်အတင့် ကိုင်းဖြတ်နည်း (သို့) အပေါ်ယံကိုင်းဖြတ်နည်းတို့ကို ပို၍ပြုလုပ်သင့်သည်။ အားနည်းပြီး ကန့်လန့်ဖြတ်ဖြစ်နေသော ကိုင်းများကို ကိုင်းဖြတ် နေစဉ်အတွင်း တစ်နှစ်တစ်ခါဖယ်ရှားသင့်သည်။

မျိုးကိုင်းများကို ပင်စည်အဆစ်နှင့် အရွက် ၇-၈ ရွက်ပါရှိပြီး ကြားဖူးထွက်ခါစနှင့် အမြဲဖူးပါသော အကိုင်းများကို ရွေးချယ်ရမည်။

အရွက်များသည် အရောင်စိမ်းစိုပြီး ပျက်စီးခြင်းမရှိပဲ ထိခိုက်မှုကင်းသော၊ ကျန်းမာသန်စွမ်းသော အကိုင်းများကို ရွေးချယ်ရမည်။

မျိုးကိုင်းယူခြင်းကို မနက်စောစောနှင့်ညနေပိုင်းတို့တွင် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ ဖြတ်ထားသော မျိုးကိုင်းများကို အရွက်တစ်ခုနှင့် တစ်ဆစ်စီ ပါသော မျိုးကိုင်းဖြတ်ငယ်များအဖြစ် ထပ်ဖြတ်ပေးရမည်။ အရွက်အောက်တွင် ကိုင်းဖြတ်အရှည် ၁-၁.၅ လက်မချန်၍ ရွက်လွှဲနှင့်အပြိုင် ခါးထက်ထက်ဖြင့် ဖြတ်ပေးရမည်။ အရွက်ကြားဖူးပါရှိရမည်။ နုလွန်းသော အပိုင်းနှင့် ရင့်လွန်းသောအပိုင်းတို့ကို မသုံးရပါ။

ကိုင်းဖြတ်ခြင်းကို နိုဝင်ဘာလမှ ဒီဇင်ဘာလ ပထမအပတ်တွင်ပြုလုပ်၍ မေလလယ်မှ ဇွန်လကုန်အထိ မျိုးကိုင်းယူနိုင်သည်။ ထို့ပြင် ဇွန်လ ပထမအပတ် တွင်လည်း ကိုင်းဖြတ်နိုင်ပြီး စက်တင်ဘာလမှ အောက်တိုဘာလအထိ မျိုးကိုင်းယူနိုင်ပါသည်။

မိခင်လက်ဖက်ပင်တစ်ပင်မှ တစ်ရာသီတွင် မျိုးကိုင်းဖြတ်ငယ် အရေအတွက် ၂၅၀ ခန့်ရရှိနိုင်သည်။ ဖြတ်ထားသောမျိုးကိုင်းများကို ချက်ချင်းမစိုက်ပျိုးနိုင်ပါက ရေစိုအိတ်ထဲတွင်ထည့်၍ အရိပ်ရှိရာအောက်တွင် ထားရမည်။

မျိုးကိုင်းဖြတ်ငယ်များအား ပျိုးထောင်ခြင်း

ပျိုးထောင်ရန်အတွက် ပျိုးအိတ်များပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် အရိပ်ကျစင်တည်ဆောက်ခြင်းတို့သည် အစေ့မှ ပျိုးထောင်ခြင်းနည်းအတိုင်း ဖြစ်ပါ သည်။ ကိုင်းမှပျိုးထောင်ခြင်းတွင် မျိုးကိုင်းဖြတ်ငယ်များကို ပျိုးအိတ်၏ အလယ်တည့်တည့်တွင် ထိုးသွင်းပေးရမည်။ အရွက်နှင့် ၎င်းအောက်

ရှိ အရွက်ကြားဖူးတို့သည် မြေကြီးနှင့် လုံးဝထိမနေရပါ။ ပျိုးအိတ်ထဲတွင် ထည့်စိုက်ထားသော ပျိုးကင်းဖြတ်ငယ်များကို လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် အနီးတစ်ဝိုက်ကိုဖိ၍ နေရာချရမည်။ လက်ချောင်းများမှ ချွေးများသည် အပင်အသက်ရှင်နိုင်စွမ်းကို ထိခိုက်နိုင်သောကြောင့် စိုက်ပျိုးနေစဉ် အတွင်းတွင် လက်များဖြင့် ပင်စည်၏ ထိပ်ဖျား (သို့) အောက်ခြေဖြတ်ရာများကို မထိအောင် သတိပြုရမည်။ ပျိုးအိတ်များကို စီထားရာတွင် ပျိုးကင်းဖြတ်ငယ်မှ အရွက်များကို တစ်ဖက်တည်းကျအောင် ထားပေးရမည်။ ထို့နောက် ပျိုးအိတ်များကို ရေရွဲရွဲလောင်းပေးပြီး မျိုးစေ့ပျိုးအိတ်အတိုင်း ပေါင်းမိုးအခုံးသဏ္ဍာန် ပလပ်စတစ်ဖုံးအုပ်ပေးရမည်။ မျိုးကင်းဖြတ်ငယ်များကို မကြာခဏ ရေလောင်းပေးခြင်းဖြင့် အစိုဓာတ်ကို ထိန်းထားပေးရမည်။

အမြစ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်းနှင့် ပျိုးကင်းပင်ပေါက်များ သန်မာစေခြင်း

အမြစ်ဖြစ်ပေါ်မှုသည် မိခင်ကိုင်း၏ မျိုးရိုး၊ အပင်သက်တမ်း၊ မြေ၊ မြေချဉ်ငံဓာတ်၊ အပူချိန်၊ စိုထိုင်းဆ တို့အပေါ်တွင် မူတည်ပါသည်။ မျိုးကင်း ထိုးပြီး (၄-၆) ပတ်အတွင်း အသားနုတက်ပြီး (၁၀-၁၂) ပတ်အတွင်း အမြစ်ထွက်ပေါ်လာမည်။ မြေချဉ်ငံဓာတ် ၅.၅ ထက်ပိုများနေလျှင် အသားနုတက်ပြီး အမြစ်ထွက်ပေါ်လာမည်မဟုတ်ပါ။

မျိုးကင်းထိုးပြီး ၄ လ အကြာတွင် ပလပ်စတစ်ပေါင်းမိုးကို အစွန်းနှစ်ဖက်လုံးတွင် ဖြေလျှော့ပြီး လေဝင်စေရန် မြေကြီးနှင့်ထိရုံ အလွတ်ထား ရမည်။ ထို့နောက် တစ်ပတ်ခန့်အကြာတွင် ပလပ်စတစ်ပေါင်းမိုးကို အစွန်းနှစ်ဖက်လုံးလိပ်တင်ထားပြီး လေဝင်လထွက်ကောင်းအောင် ထားရမည်။ ၈ လအကြာတွင် အရိပ်အမိုးစကို ဖယ်ရှားပေးပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ဒဏ်ခံနိုင်အောင် လေ့ကျင့်ပေးကာ တစ်နှစ်သားတွင် စိုက်ခင်း၌ စိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။

အခန်း ၃။ လက်ဖက်ခြံ တည်ထောင်ခြင်း

၃.၁။ မြေနေရာရွေးချယ်ခြင်းနှင့် ရှင်းလင်းခြင်း

မြေနေရာရွေးချယ်ခြင်း - လက်ဖက်ပင်စိုက်ပျိုးရာတွင် မြေဆီလွှာကောင်းမွန်ရန် အဓိကလိုအပ်ပါသည်။ ရွေးချယ်ထားသော မြေနေရာသည် လုံလောက်သော မြေသားအနက်ရှိ၍ ရေစိမ့်ဝင်မှုကောင်းပြီး လုံလောက်သောမြေချဉ်ငံဓာတ်ပမာဏရှိသည့် မြေဖြစ်ရပါမည်။

မြေနေရာရှင်းလင်းခြင်း - လက်ဖက်စိုက်ပျိုးရန်ရွေးချယ်ထားသော မြေနေရာတွင် ကျောက်တုံးများနှင့် အခြားသော အပင်များ၊ ခုတ်လှဲထားသော အပင်များ၏ အမြစ်ငုတ်များ ရှိပါက တတ်နိုင်သမျှ ဖယ်ရှားရမည်။ ထိုသို့ဖယ်ရှား ခြင်းဖြင့် အမြစ်နာရောဂါများ ပျံ့နှံ့ခြင်းကို ကာကွယ်ပေးသည့်အပြင် လက်ဖက်ပင်အုံ၏ အမြစ်များသည်လည်း အတားအဆီးမရှိ ကုပ်တွယ်နိုင်သည်။ အမြစ်ပုပ်ခြင်းပြန့်ပွားမှုကို ထိန်းချုပ်ရန် ထရိုင်ကိုဒါးမား မှိုသတ်ဆေးကိုလည်း အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

လက်ဖက်သည် အက်စစ် ခေါ် အချဉ်ဓာတ် ဓာတ်များသောမြေကို နှစ်သက်သောကြောင့် ယခင်ကစိုက်ပျိုးထားသော အပင် အကြွင်းအကျန်များနှင့် ရှင်းလင်းတူးဖော်ထားသော အပင်အစိတ်အပိုင်းများကို မီးရှို့ခြင်းမပြုလုပ်ရပါ။ မီးရှို့ရာမှ ထွက်လာသော ပြာများသည် အယ်ကာလီ ခေါ် အငန်ဓာတ်ကို တက်စေသည်။ စိုက်ခင်း၏ အစွန် တွင်ရှိသော လေကာအပင်မြင့်များကိုမူ လက်ဖက်ပင်ပေါ်သို့ အရိပ်ကြီးကြီးမားမား မကျရောက်မချင်း နဂိုအတိုင်း ထားသင့်ပါသည်။

၃.၂။ ရေသွင်းရေထုတ်စီမံခန့်ခွဲခြင်း

လက်ဖက်စိုက်ခင်းမြေသည် မတ်စောက်သောဆင်ခြေလျှော့ရှိပါက ရေထိန်းနိုင်ရန်နှင့် မျက်နှာပြင် ရေတိုက်စား စီးဆင်းခြင်းကို အနည်းဆုံး ဖြစ်စေရန် ရေစီးဆင်းမှုလွယ်ကူစေသည့် ရေစီးမြောင်းများ တူးခြင်းဖြင့် ရေစီမံခန့် ခွဲမှုကို ပြုလုပ်နိုင်သည်။

စိုက်ခင်းအထက်မှ စီးဆင်းလာသော ရေတိုက်စားမှုနှင့် မြေဆီလွှာပြုန်းတီးမှုကို ကာကွယ်ရန်အတွက် လျှောစောက်တွင် ကွန်တိုအလိုက် နယ်ခြားရေစီးမြောင်း (ကွန်တိုရေစီးမြောင်း) ကို အကျယ် ၁ပေခွဲ-၂ ပေ၊ အနက်နှင့် ၁ ပေခွဲ -၂ ပေ၊ အလျားလိုအပ်သလို တူးဖော်ပေးရမည်။ ကွန်တိုအလိုက်နယ်ခြားရေစီးမြောင်းများကို အပင်တန်း ၄ တန်းမှ ၆ တန်းခြားတိုင်း တူးပေးရမည်။

ထို့နောက် စိုက်ခင်းမြေပေါ်ရှိ သဘာဝမိုးရေစီးမြောင်းကို ပင်မရေစီးကြောင်းအဖြစ် အလျား ၃ ပေ၊ အကျယ် ၂ ပေ၊ အနက် ၁ပေခွဲ အရွယ်အစားရှိ အထစ်များပါသည့် လှေကားထစ်များ ပြုလုပ်ပေးရမည်။ ရေစီးကောင်းစေရန်နှင့် တာရှည်ခံစေရန် ရေနုတ်မြောင်းဘေးကာများအဖြစ် ကျောက်တုံးရေထိန်းအကာများထားပြီး သင့်တော်သော မြက်ပင်များကို စိုက်ထားနိုင်သည်။

မတ်စောက်သော ဆင်ခြေလျှော့များ၌ ရေလျှိုခြင်းနှင့် ရေကိုထိန်းထားနိုင်ရန် အရှည် ၆-၁၀ ပေ၊ အကျယ် ၁ ပေနှင့် အနက် ၁ပေရှိသော ရေခံကျင်းများကို တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ၆ ပေခြား၍ လက်ဖက်ပင်အုံးများ အကြားတွင် တံတောင်ဆစ်ချိုးပုံစံဖြင့် တူးရမည်။

၃.၃။ အပင်အရေအတွက်

ပင်ကြား တန်းကြားအကွာအဝေးမမှန်ဘဲ အပင်အရေအတွက်နည်းခြင်းသည် အထွက်နှုန်းမကောင်းရခြင်း၏ အဓိကအချက်များထဲတွင် ပါဝင်သည်။ ကွန်တိုနှစ်ထပ်စည်းရိုးစိုက်ပျိုးနည်းဖြစ်သော ပင်ကြား ၂ ပေ x တန်းကြား ၂ ပေဖြင့် နှစ်တန်းပြိုင် တံတောင်ဆစ်ချိုးပုံစံ စိုက်ပျိုးခြင်းသည် တစ်ဧကလျှင် ပျမ်းမျှလက်ဖက်ပင် ၇၄၀၀ ဆုံ၍ ပေါင်းပင်ပေါက်ရောက်မှုကို နည်းစေပါသည်။ ၎င်းစိုက်ပျိုးနည်းတွင် လွယ်ကူစွာခူးဆွတ်နိုင်ရန် နှစ်တန်းပြိုင်တစ်ခုစီသည် ၄-၆ ပေကွာခြားရမည်။

၃.၄။ သီးညှပ်စိုက်ပျိုးခြင်း

လက်ဖက်စိုက်ခင်းတွင် အခြားသောသီးနှံများအတူနှင့် သီးညှပ်စိုက်ပျိုးပါက ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါများကျရောက်ခြင်းကို လျှော့ချပေးသည့်အပြင် လက်ဖက်ပင်တစ်ပင်စီကိုလည်း အထွက်နှုန်းတိုးစေပါသည်။ ဖျက်ပိုးများနှင့် ရောဂါများ များစွာကျရောက်လေ့ရှိသော နေရာများတွင် ဂျင်း၊ ပဲပုပ် သို့မဟုတ် အခြားသော ကောက်ပဲသီးနှံတစ်မျိုးမျိုးနှင့် သီးညှပ်စိုက်ပျိုးသင့်သည်။ မြေဆီလွှာ၏ ဖွံ့ဖြိုးမှု၊ ရေထိန်းယူနိုင်စွမ်းတို့ကို တိုးမြှင့်ပေးပြီး နိုက်ထရိုဂျင်အရင်းအမြစ်အဖြစ်လည်း အကျိုးပြုသောသစ်စိမ်းမြေဩဇာအပင်များ (ပိုက်ဆံလျှော်၊ ပဲပုဇွန်၊ ညံပင်) ကို စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။

၃.၅။ အရိပ်ရအပင်များ စိုက်ပျိုးခြင်း

လက်ဖက်သည် လိုအပ်သည့်အရိပ်ပမာဏရလျှင် ကောင်းစွာဖြစ်ထွန်းရှင်သန်သောကြောင့် အရိပ်ရပင်များ ထည့်သွင်းစိုက်ပျိုးပါက အထွက် နှုန်းတိုးစေမည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လက်ဖက်ခင်းအတွင်း အရိပ်ရပင်များစိုက်ပျိုးမှု အလေ့အထသည် အားနည်းနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ နှစ်ရှည်နှင့် ယာယီအရိပ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်းသည် သဘာဝတောအုပ်နှင့်တူသော ရေမြေသဘာဝကို ရရှိစေပြီး လက်ဖက်ပင်များကို နေပူလောင်ခြင်းမှ ကာကွယ် ပေးနိုင်သောကြောင့် လက်ဖက်အရည်အသွေးကို ကောင်းမွန်စေပါသည်။ အရိပ်ရပင်များစိုက်ခြင်းဖြင့် ကိုင်းဖြတ်ပြီး လက်ဖက်ကိုင်းများနေရောင်နှင့် ပို၍တိုက်ရိုက်ထိတွေ့မှုများလာပြီး လက်ဖက်ပင်အထွက်နှုန်းကျဆင်းခြင်း၊ အပင်ချိုအားနည်းလာခြင်း၊ ကိုင်းများခြောက်သွေ့လာခြင်းတို့ကို ကာကွယ်နိုင်ပါသည်။ အရိပ်ရပင်များကို လက်ဖက်မစိုက်မီတွင် ကြိုတင်၍

စိုက်ပျိုးသင့်ပါသည်။ သို့သော် စိုက်ပျိုးပြီးသော လက်ဖက်ခင်းတွင် နေရောင်ခြည်ကောင်းမွန်စွာရရှိရန်အတွက် ကိုင်းဖြတ်ပြီးချိန်မှသာ အရိပ်ရပင်များစိုက်ပျိုးသင့်ပါသည်။

လက်ဖက်ခင်းတွင် စိုက်ပျိုးသင့်သော အရိပ်ရပင်အမျိုးအစားများမှာ ရေမြေသဘာဝအလိုက်ကွဲပြားမှုရှိပြီး ပိုးမွှားရောဂါ ကျရောက်ခြင်းနည်းပြီး လေနှင့်မြေနှင်းများကို ခံနိုင်ရည်ရှိရမည်။ အမြဲစိမ်းအပင်ဖြစ်ရမည့်အပြင် အရွက်မွှားများရှိပြီး အရိပ်ကျကျရသည့် အပင်မျိုးဖြစ်ရမည်။ ရှမ်းပြည်နယ်တွင် ခါတော်မီဟုခေါ်သော ဝက်သစ်ချပင်များ စိုက်ပျိုးသင့်ပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ၊ ၎င်းတို့မှာ၊ ဖွားဖက်နှင့် စိန်ပန်းတို့ကိုလည်း နှစ်ရှည်အရိပ်ရအပင်များအဖြစ် စိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ နှစ်ရှည်အရိပ်ရအပင်များကို လက်ဖက်ပင်အုံ ကွန်တိုလိုင်း လေးလှိုင်းခြားစီတွင် တစ်ပင်နှင့်တစ်ပင် ၁၀ပေ ခြား၍ စိုက်ပျိုးရပါမည်။ ဝက်သစ်ချပင်များကို ပင်ကြားတန်းကြား ၄၀ ပေ x ၂၀ ပေဖြင့် စိုက်ပျိုးနိုင်ပြီး ၁၀ နှစ်ကြာပြီးသောအခါ တစ်ပင်စီခြား၍ ၄၀ ပေ x ၄၀ ပေ ထားပေးရမည်။ လက်ဖက်စိုက်ခင်းတွင် စိုက်ပျိုးသော အရိပ်ရအပင်များကို အရိပ်လွန်ကဲမှုမဖြစ်စေရန် သတိထားရမည်။

တောင်သူများသည် လိမ္မော်၊ ပိန္နဲ၊ ထောပတ်၊ သရက်တို့ကို အရိပ်ရပင်အဖြစ် စိုက်ပျိုးပါက ၊ အသီးရလို့မူဖြင့် ကိုင်းများကို မဖြတ်တောက်လျှင် အရိပ်လွန်ကဲမှု ဖြစ်ပေါ်စေပြီး လက်ဖက်စိုက်ခင်းအတွက် မကောင်းပါ။ နှစ်ရှည်အရိပ်ရပင်သည် လက်ဖက်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများအား အပိုင်ဝင်ငွေရစေရန် သစ်ဈေးကွက် (သို့) အခြား တန်ဖိုးတစ်ခုခုရှိသင့်ပါသည်။ မိမိစိုက်သော အရိပ်ရအပင်သည် မျိုးပွားရလွယ်ကူသည့်အပြင် မကြာခဏ သစ်ပင်ကိုင်းချိုင်းခြင်းကို ခံနိုင်ရည်ရှိပြီး လျင်မြန်စွာ ပြန်လည် ဖွံ့ဖြိုးရှင်သန်ရမည်။

ထို့ပြင် ပဲစင်းပင်ကဲ့သို့ မြေဆီလွှာကို နိုက်ထရိုဂျင်ခါတ်တိုးစေသော ယာယီအရိပ်ရပင်များသည်လည်း လက်ဖက်တောင်သူများအတွက် အပိုင်ဝင်ငွေရစေပါသည်။ ယာယီအရိပ်ရပင်များကို စိုက်ပျိုးမည်ဆိုလျှင် လက်ဖက်ပင်အုံကွန်တိုနှစ်လှိုင်းခြားတိုင်း တစ်လှိုင်းစိုက်သင့်ပါသည်။ တစ်ပင်နှင့်တစ်ပင် ၈ ပေမှ ၁၀ ပေခြားသင့်ပြီး စိုက်ကျင်းတစ်ကျင်းတွင် မျိုးစေ့ ၃ စေ့မှ ၆ စေ့ကို ထည့်ရမည်။ အပင်ပေါက်လာလျှင် ကြံ့ခိုင်အသန်မာဆုံးအပင်ကိုချန်၍ ကျန်အပင်များကို ဖယ်ရှားရမည်။

အရိပ်ရအပင်များကို အရိပ်လျှော့ချခြင်းနှင့် ကိုင်းချိုင်းခြင်းများကို ပြုလုပ်ပေးရမည်။ စိုက်ပျိုးထားသော အရိပ်ရပင်များကို ဖယ်ရှားရှင်းလင်း လျှော့ချရာတွင် ၎င်းတို့၏ အမြစ်အုံများကိုပါ ဖယ်ရှားပေးရမည်။ ထိုသို့ မလုပ်ဆောင်နိုင်ပါက မဖယ်ရှားမီ ၂ နှစ်ခန့်တွင် ကြိုတင်၍ အခေါက်ခွံ ရစ်၍ သင်းသတ်ခြင်း ပြုလုပ်ထားရမည်။ အရွက်များ အဝါရောင်သန်းပြီး မြေပေါ်သို့ကြော့သည်နှင့် အရိပ်ရအပင်များကို ခုတ်လှဲနိုင်ပါသည်။ အပင်များကို ခုတ်လှဲရာတွင် မြေကြီးမျက်နှာပြင်အမြင့်၏ အောက်နားမှခုတ်ပြီး သစ်ပင်များကို မြေကြီးဖြင့် ပြန်ဖုံးပေးရမည်။ အရိပ်ရ အပင်များကို ပြန်လည်အစားထိုးမည်ဆိုပါက အစားထိုးချိန်၌ စိုက်ခင်းကို အရိပ်မရရှိခြင်း မရှိစေရန် အပင်ဟောင်းများ မဖယ်ရှားခင် အပင်သစ်များကို ကြိုတင်စိုက်ထားရမည်။

အခန်း ၄။ လက်ဖက်ပင်များ စိုက်ပျိုးခြင်း

၄.၁။ တိုက်ရိုက်မျိုးစေ့ချစိုက်ပျိုးခြင်း

တိုက်ရိုက်မျိုးစေ့ချစိုက်ပျိုးခြင်းကို ပျိုးခင်းထူထောင်ရန်မဖြစ်နိုင်သော ပျိုးခင်းမပြုလုပ်လိုသော အခြေအနေတွင် အသုံးပြုသည်။ လက်ဖက် မျိုးစေ့နှင့်မှည့်ချိန်ဖြစ်သော နိုဝင်ဘာ၊ အောက်တိုဘာလတွင် တိုက်ရိုက်အစေ့ချစိုက်ပျိုးလျှင် မအောင်မြင်ပါ။ မျိုးစေ့သည် ခြောက်သွေ့သော အချိန်ကို ဖြတ်ကျော်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် မျိုးစေ့များကို သိုလှောင်ထားပြီး ဇွန်၊ ဇူလိုင်လများတွင်သာ စိုက်ပျိုးရမည်။ စိုက်ကျင်းတွင် မျိုးစေ့အနည်းဆုံး ၃-၄ စေ့ခန့်ထည့်၍ မြေဆွေးတစ်လက်မခန့် ဖုံးပေးရမည်။ အပင်ပေါက်လာလျှင် လိုချင်သော ပင်ကြားတန်းကြားရရန် အပင်မှုန်းခြင်းများ သို့မဟုတ် အပင်ပေါက်ဖာခြင်းများကို ပြုလုပ်ပေးရမည်။

၄.၂။ ပြောင်းရွှေ့စိုက်ပျိုးခြင်း

လက်ဖက်ပင်များကို ပြောင်းရွှေ့စိုက်ပျိုးမီ စိုက်ကျင်းအနီးရှိပေါင်းပင်များကို ရှင်းလင်းပေးရမည်။ စိုက်ကျင်းအနက် ၂ ပေနှင့် အကျယ် ၁ ပေ တူးပြီး အပင်အတွက် လိုအပ်သော အာဟာရဓါတ်များပါဝင်သည့် မြေဆွေးကိုထည့်ထားရမည်။ ပြောင်းရွှေ့စိုက်ပျိုးချိန်တွင် ပျိုးအိတ်အတွင်းရှိမြေသည် စိုစွတ်နေရမည်။ လုံလောက်သောအစိုဓါတ်မရှိပါက မစိုက်ပျိုးမီတွင် ရေလောင်းရမည်။ အပင်များကို ကိုင်တွယ်ရာနှင့် ပျိုးအိတ်ခွံများကိုဖယ်ရှားရာတွင် မြေလုံးမကွဲစေရန်နှင့် အမြစ်များပြတ်တောက်မှု မရှိစေရန် ဂရုတစိုက်ကိုင်တွယ်ရမည်။ စိုက်ကျင်းထဲ၌ အပင်ထည့်စိုက်ပြီးပါက ကျင်းတူးစဉ်ဖယ်ရှားထားသော မြေဖြင့်ပြန်ဖုံးပြီးဖိပေးရမည်။ ပင်စည်ပတ်လည်ရှိမြေသည် မြင့်သွားပါက သစ်ပုပ်နာဖြစ်စေနိုင်၍ ထိုသို့မပြုလုပ်မိစေရန် သတိထားရမည်။

အစေ့ပင်ပေါက်ဘေးရှိမြေသည် ကျန်စိုက်ခင်းမြေထက်နိမ့်နေပါက ရေပင်ခြင်းဖြစ်စေနိုင်ပြီး ပုံမှန်အမြစ်၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသည်။ ပင်စည်ပတ်လည်ရှိမြေသည် ပိုမြင့်ပါက အမြစ်များသည် ၎င်းတို့အတွက် လိုအပ်သောရေ ရရှိနိုင်ရန်ခက်ခဲလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် စိုက်ကျင်းသည် စိုက်ခင်းမြေနှင့် အမြင့်တစ်ညီတည်းရှိရမည်။ လက်ဖက်ပျိုးပင် ပြောင်းရွှေ့စိုက်ပျိုးခြင်းကို ဇွန်လနှင့် ဇူလိုင်လတို့တွင် ပြုလုပ်လေ့ရှိသည်။

၄.၃။ စိုက်ပြီးအပင်ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း

ပြောင်းရွှေ့စိုက်ပျိုးပြီးချိန်တွင် အပင်ငယ်သည် ကောင်းစွာအမြစ်တွယ်ရန်လိုအပ်ပြီး အသေအပျက်နည်းစေရန် ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်းနည်းလမ်းများသည်အရေးပါသည်။ အမြစ်များကောင်းမွန်စွာဖွံ့ဖြိုးရန်နှင့် အပင်တစ်ပင်လုံး ဖွံ့ဖြိုးရန်အတွက် သင့်တော်သည့် ရေပမာဏရရှိရန် အရေးကြီးသည်။ အမြစ်များကို ရေရရှိစေပြီး အောက်ခြေအမြစ်အုံ့ဖွံ့ဖြိုးမှုကို မြှင့်တင်ပေးသော မြေအောက်ဆည်ရေသွင်းစနစ်သည် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းဖြစ်သည်။ ဤရေသွင်းစနစ်သည် မျက်နှာပြင်အစိုဓါတ်များခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားသော ရောဂါပိုးမွှားများကျရောက်ခြင်းကိုလည်း အနည်းဆုံးဖြစ်စေသည့်အပြင် အခြားရေသွင်းနည်းစနစ်များထက် ပေါင်းပင်ပေါက်ရောက်မှု လျော့နည်းစေပါသည်။ ပြောင်းရွှေ့စိုက်ပျိုးပြီးပါက လူ၊ တိရစ္ဆာန်များ မဖျက်စီးစေရန်နှင့် လေဒဏ်ခံနိုင်ရန် ဝါးလုံး၊ သစ်လုံးများဖြင့် ညှပ်၍ထိန်းထားပေးရမည်။ မြေကြီးအစိုဓါတ်ထိန်းရန်အတွက် မြေမျက်နှာပြင်ကို သစ်ရွက်သစ်ခက်များ၊ ကောက်ရိုး၊ မြက်ပင်ခြောက်များဖြင့် ဖုံးအုပ်ပေးခြင်းဖြင့် ပေါင်းပင်ပေါက်ရောက်ခြင်းကိုလျော့ချပေးသည့်အပြင် မြေကြီးထဲရှိ အော်ဂဲနစ်ပစ္စည်းများကိုလည်း တိုးစေပြီး မြေတွင်းအပူချိန်ကိုလည်း ထိန်းညှိပေးပါသည်။

စိုက်ပျိုးပြီး ပထမနှစ်တွင် အပင်ကောင်းစွာကြီးထွားသန်မာပြီး အမြစ်ကောင်းစွာဖွံ့ဖြိုးရန် အပင်အတွက် လိုအပ်သော အာဟာရဓာတ်နှင့် မြေဩဇာများအတွက် ဓာတ်မြေဩဇာ (သို့) သဘာဝမြေဩဇာများ ထည့်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ မြေဩဇာကျွေးရာတွင် ပေါင်းပင်ကင်းရှင်းနေရန်နှင့် မြေအစိုဓါတ် လုံလောက်စွာရှိရန် လိုအပ်သည်။ အာဟာရများ ထည့်သည့်အခါ အပင်များကို ထိခိုက်မှုမရှိစေရန် လုံလောက်သော ပြုစုမှုလိုအပ်သည်။ မြေထဲသို့တိုက်ရိုက်ရောက်စေရန် မြေဖုံးပစ္စည်းများကို ခဏဖယ်ပြီးမှ ထည့်ပေးပြီး ပြန်ဖုံးထားပါ။ ဓါတ်မြေဩဇာများသည် အပင်ကိုမထိရပါ။ အပင်ခြေမှအနည်းဆုံး ၁၀ စင်တီမီတာခွာပြီး ပတ်လည်တွင်ကျွေးပါ။ ရိတ်သိမ်းချိန် နီးကပ်လာလျှင် အော်ဂဲနစ်မြေဩဇာထည့်သွင်းခြင်းကို လျော့ချရမည်။ တိရစ္ဆာန်အညစ်အကြေးပုံများနှင့် သဘာဝမြေဆွေးပုံများကိုလည်း မြစ်၊ ချောင်းများ၊ ရေသိုလှောင်ကန် များနှင့် ဝေးရာတွင်ထားရမည်။

၄.၄။ အပင်ဖာခြင်း

လက်ဖက်စိုက်ခင်းများတွင် အပင်များကျနေပြီး နေရာလွတ်များရှိနေလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ အပင်အသေပျောက်များ ရှိနေလျှင် သော်လည်းကောင်း အပင်ဖာပေးရမည်။ အပင်ဖာခြင်းကို မြေကြီးအစိုဓါတ်ရှိချိန် ဇွန်၊ ဇူလိုင်လတို့တွင် ပြုလုပ်နိုင်ပြီး ရေမဝပဲစေရန်

သတိထားရမည်။ လက်ဖက်ပင်အုံသစ်များ နေရောင်နှင့် ကောင်းစွာထိတွေ့နိုင်ရန် ကိုင်းဖြတ်သည့်နှစ်တွင် အပင်ဖာသင့် ပါသည်။ ကိုင်းဖြတ်သည့်နှစ်တွင် မလုပ်ဆောင်နိုင်ပါက ဘေးကပ်လျှက်ရှိ အရွယ်ရောက်ပြီးလက်ဖက်ပင်အုံ၏ ဘေးဘက်အကိုင်းများကို ဖြတ်ပေးရမည်။

၄.၃။ လက်ဖက်ပင်ပုံသွင်းခြင်း (tea plant training)

လက်ဖက်ပင်ငယ်များကို အညွန့်စောစောခူးနိုင်ရန်နှင့် အထွက်နှုန်းပိုများစေရန် စနစ်တကျ ပုံသွင်းပေးရန် လိုအပ်သည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းသည် အရင်းအနှီးပိုများနိုင်သော်လည်း အမြတ်ငွေ မြန်မြန်ရစေမည်။ လက်ဖက်ပင်ပုံသွင်းခြင်းသည် နိမ့်ကျကျယ်ပြန့်ပြီး အကိုင်းများစွာဖြင့် ခူးဆွတ်နိုင်သော နေရာများများရရှိစေရန် လက်ဖက်ပင်အုံငယ်ကို သတ်မှတ်အချိန်များတွင် ကိုင်းဖြတ် ပုံသွင်းခြင်းဖြစ်သည်။ လက်ဖက်ပင်ပုံသွင်းခြင်းသည် လက်ဖက်ပင်အုံများကို လိုချင်သောပုံစံအတိုင်း ကြီးထွားစေနိုင်ပြီး ခေါင်နှိမ်ခြင်းနှင့် ကိုင်းဖြတ်ခြင်းတို့သည် အသုံးများသော ပုံသွင်းနည်းလမ်းများ ဖြစ်ကြသည်။ လက်ဖက်ပင်ပုံသွင်းခြင်းကို စိုက်ခင်းမြေကြီးတွင် အစိုဓါတ်အလုံအလောက်ရှိချိန်နှင့် ပြန်လည်ရှင်သန်နိုင်ရန် အပင်တွင် ကာဘိုဟိုက်ဒြိတ်ဓါတ် လုံလောက်စွာ သိုလှောင်ပြီးချိန်ရောက်မှ လုပ်ဆောင်ရမည်။

ခေါင်နှိမ်ခြင်း

လက်ဖက်ပင်ငယ် ပြောင်းရွှေ့စိုက်ပြီး တစ်နှစ်သားအရွယ်ရောက်လာချိန်တွင် ပင်မပင်စည်မှ ဘေးကိုင်းများ ပုံမှန်ထက်ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော မျက်နှာပြင်ဖြင့် ကြီးထွားစေရန် အရွက် ၁၀ ရွက်အထက်ရှိ ပင်စည်ကိုင်းကို ဖြတ်ပေးရမည်။ စိုက်ပျိုးထားသောမျိုးသည် အပေါ်သို့တည့်မတ်စွာကြီးထွားသေးလျှင် မည်သို့သောကိုင်းဖြတ်မှုမှ မပြုလုပ်သင့်ပါ။ ကိုင်းများဖြာထွက်နေပါက မြေပြင်မှ ၆ လက်မအထက်ရှိ ပင်စည်ကို အောက်ခြေရှိ ၂-၃ ကိုင်းကိုချန်၍ ဖြတ်ရမည်။

အပင်အဖျားပိုင်းဖြတ်၍ ပုံသွင်းခြင်း

ခေါင်နှိမ်ခြင်းပြုလုပ်ပြီးပါက ပင်စည်တစ်လျှောက်ကျန်ရှိသော ဘေးဖူးများသည် အရွက်များစွာထွက်ရှိသည့် ဘေးကိုင်းများအဖြစ် ကြီးထွားလာမည်။

အောက်ခြေရှိ ဘေးကိုင်းနှစ်ခုတွင် စုစုပေါင်းအရွက်ဆယ် ရွက်ခန့် ထွက်ရှိပြီးပါက အပင်အဖျားပိုင်းကို ပထမအကြိမ် အပင်အဖျားပိုင်းဖြတ်၍ ပုံသွင်းပေးရမည်။ ပင်မပင်စည်ကိုလည်း ထိုဘေးကိုင်းနှစ်ခုအထက် ၄ လက်မအမြင့်တွင် ပြန်ဖြတ်ရမည်။

ဒုတိယအကြိမ် အပင်အဖျားပိုင်းဖြတ်၍ ပုံသွင်းခြင်း

လက်ဖက်ပင်အုံအမြင့် ၂၀ လက်မရောက်ပြီးနောက်၊ ၂၀ လက်မထက်မြင့်သော ကိုင်းများအားလုံးတွင် အရွက် ၄ ရွက်ထက် ပိုရှိလာသည့်အချိန်တွင် ဒုတိယ အကြိမ် ကိုင်းအဖျားများဖြတ်ပေးရမည်။ ကိုင်းများတွင် အရွက် ၄ ရွက်မရှိသေးပါက ရှိသည့် အချိန်ထိ စောင့်ပြီး ဖြတ်ပေးရမည်။ ဤသို့ လုပ်ဆောင်ပေးခြင်းဖြင့် ၂၀ လက်မအောက်ပိုင်းတွင် ဘေးကိုင်း များထွက်ခြင်းကို လှုံ့ဆော်ပေးမည်။ ၎င်းနောက်တွင် ခူးသားမျက်နှာပြင်ကို ညှိပေးပြီး ဖြတ်ထားသော ကိုင်းများ၏ ၂၀ လက်မအထက်မှ ထွက်လာသော အညွန့်သစ်များကို ခူးဆွတ်နိုင်သည်။

ခူးသားမျက်နှာပြင် ၂၈ လက်မအမြင့် ကျော်သည့်အခါ ပိုမိုကောင်းမွန်သော အရည်အသွေးနှင့် အထွက် နှုန်းရစေရန် ခပ်ပါးပါးကိုင်းတိုခြင်းကို လုပ်ဆောင်ပေးရမည်။

အခန်း ၅။ လက်ဖက်ပင် ကိုင်းဖြတ်ပေးခြင်း နည်းလမ်းများ

လက်ဖက်ပင်ကို လက်ဖက်ညွန့်ရရန်အတွက်စိုက်ပျိုးသောကြောင့် အညွန့်ကောင်းများ ထွက်လာစေရန် ကိုင်းဖြတ်ပေးရန် လိုအပ်သည်။ ကိုင်းဖြတ်ခြင်းသည် ပင်မကိုင်းများ ပုံပေါ်စေရန် ၊ သင့်တင့်သော အမြင့်ဖြင့် အကောင်းဆုံး ခူးသားမျက်နှာပြင်ရစေရန် နှင့် အထွက်နှုန်းတိုးရန်အတွက်လည်း ကူညီပေးသည်။ ထို့ကြောင့် အပင်ကိုင်းဖြတ်ခြင်းကို သတ်မှတ်အချိန်အပိုင်းအခြားများ၌ ကြိုတင် သတ်မှတ်ထားသော အမြင့်ရောက်ပါက ပြုလုပ်ပေးရမည်။ လက်ဖက်ပင်အုံများကို ကိုင်းဖြတ်ခြင်း အားဖြင့် ပုံမှန်အားဖြင့် ပထမ တစ်နှစ် (သို့) နှစ်နှစ်တွင် အရွက်ထုတ်လုပ်မှုနည်းသော်လည်း နောက်ပိုင်း တွင် ပုံမှန်အရွက်များပြန်ထွက်လာပြီး အထွက်နှုန်းများလာသည်။

ကိုင်းဖြတ်ခြင်းမပြုလုပ်မီတွင် အာဟာရချို့တဲ့မှုပြင်းထန်စွာဖြစ်ပေါ်ပါက မြေဩဇာထည့်ပေးသင့်သည်။ ကိုင်းဖြတ်ခြင်းမပြုမီ မြေဩဇာထည့်သည့်အချိန်အပိုင်းအခြားသည် မြေဩဇာအာနိသင်များကို အပြည့် အပြည့်ရန် လများစွာ (၆ လအထက်)ကြာသင့်ပါသည်။

ကိုင်းဖြတ်ရာတွင်လည်း မိမိကိုယ်ကို နှင့် လက်ဖက်ပင်အုံများကို မထိခိုက်အောင် သတိထားရမည်။ ဥယျာဉ်ခြံသုံး ကတ်ကြေးကိုသုံးလျှင် ပိုသင့်လျော်ပြီး ကိုင်းဖြတ်ကိရိယာများသည် သန့်ရှင်းနေရမည်။ မိုးရွာလျှင် မိုးရေသည် ကိုင်းဖြတ်ရာမှ လျှောကျပြီး ကပ်ပါးမှုတွယ်ကပ်ခြင်း၊ ကိုင်းကွဲထွက်ခြင်းနှင့် အခေါက်ခွဲထိခိုက်ခြင်းတို့ အနည်းဆုံးဖြစ်စေရန် ၄၅ ဒီဂရီစွေစောင်းပြီး ကိုင်းဖြတ်ပေးရမည်။

ကိုင်းဖြတ်ပြီးပါက မှီရောဂါများမဝင်ရောက်စေရန် မှီသတ်ဆေး၊ သုတ်ဆေးအနှစ် (သို့) ကတ္တရာတို့ကို သုတ်လိမ်းပေးနိုင်သည်။ ကိုင်းဖြတ်ပြီးပါက အဖူးများ ညီမျှစွာစောစောထွက်လာရန်၊ အပင်ပေါ်ရှိ ရေညှိ နှင့် ကပ်ပါးပင်တို့ကို နှိမ်နင်းရန်နှင့် ပင်မဖရိန်ကိုင်းများ နေပူလောင်ခြင်းကို လျှော့ချပေးရန် လက်ဖက် ပင်အုံ တစ်ဧကလျှင် သံပုရာ ၅၅ ကီလိုဂရမ်နှင့် ရေ ၅၅၀ ကီလိုဂရမ်ဖျော်ထားသော သံပုရာရည်ကို ပက်ဖြန်းနိုင်သည်။ ပင်စည်ပေါ်ရှိ ရေညှိနှင့် ကပ်ပါးပင်တို့ကို လက်ဖြင့် (သို့) အဝတ်ဂုံနီအိတ်စိုတို့ဖြင့် လည်း ဖယ်ရှားနိုင်သည်။

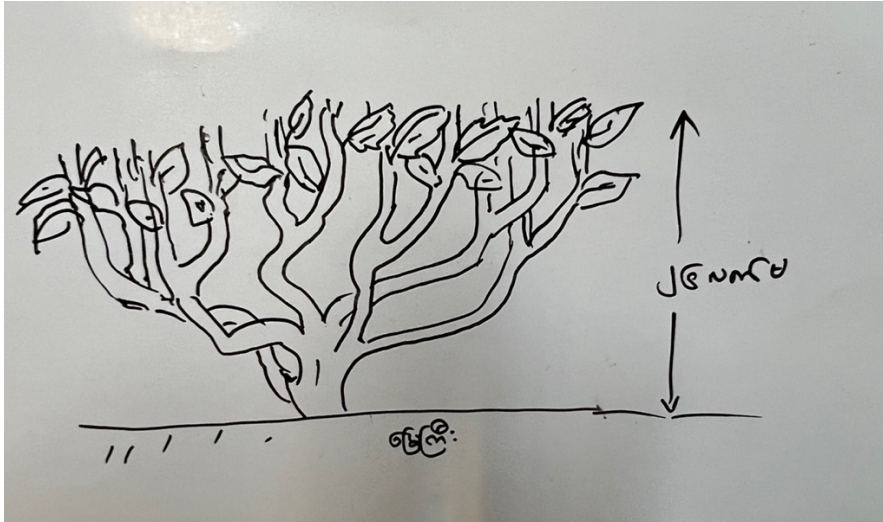
၅.၁။ ကိုင်းဖြတ်ရမည့်အချိန်

ရှမ်းပြည်နယ်တွင် အကြီးစားကိုင်းဖြတ်နည်းနှင့် အလယ်အလတ်ကိုင်းဖြတ်နည်းကို နိုဝင်ဘာလမှ ဇန်နဝါရီလအထိ ပြုလုပ်နိုင်ပြီး ခပ်ပါးပါးကိုင်းတိခြင်းကို ဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်လများတွင် ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ကိုင်းဖြတ်ချိန်တွင် လက်ဖက်ပင်အုံ၏ အမြစ်တွင် အာဟာရဓါတ်များ လုံလောက်စွာရှိနေရမည်။ မြေအစိုဓါတ်ရှိနေချိန်နှင့် လက်ဖက်ပင်နားနေချိန်တွင် ကိုင်းဖြတ်နိုင်သည်။ ခြောက်သွေ့သောအချိန်ဖြစ် သည့် မေ၊ ဩဂုတ်၊ စက်တင်ဘာလများကဲ့သို့ ခြောက်သွေ့သောအချိန်များတွင် ကိုင်းဖြတ်မည်ဆိုပါက လေရှူကိုင်း (အစာချက်ကိုင်း) များကို ချန်၍ ခုတ်ရမည်။

၅.၂။ ကိုင်းဖြတ်ခြင်းနည်းလမ်းများ

ကိုင်းဖြတ်ခြင်းနည်းလမ်းများသည် စိုက်ပျိုးသော ဒေသ၊ မျိုး၊ ရေမြေရာသီတုအပေါ်မူတည်၍ ကွဲပြားသည်။ ကိုင်းဖြတ်သည့်စက်ဝန်းသည် အညွန့်ခူးဆွတ်သောစနစ်နှင့် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အမြင့်ကဲ့သို့ အခြားအချက်အလက်များပေါ်တွင် မူတည်သည်။ ကိုင်းဖြတ်ခြင်းစက်ဝန်းသည် ပင်လယ်ရေ မျက်နှာပြင်အထက် ပေ ၄၀၀၀ တွင်ရှိသော ဒေသများတွင် ငါးနှစ်ကြာနိုင်ပြီး ပေ ၄၀၀၀ အောက် ရောက်သော ဒေသများတွင် ၃နှစ်မှ ၄ နှစ်အတွင်းပြီးစီးနိုင်သည်။

အသင့်အတင့် ကိုင်းဖြတ်ခြင်း (အလယ်အလတ်ကိုင်းဖြတ်ခြင်း) - ကျန်းမာသန်စွမ်းသော လက်ဖက်ပင် အုံများကို မြေပြင်မှ ၂၆ လက်မ အထက်တွင်ရှိသော ကိုင်းများအားလုံးကိုဖြတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကိုင်းအသင့်အတင့်ဖြတ်ခြင်း ပြုလုပ်ပြီးနောက် ပထမနှစ်တွင် အထွက်နှုန်းသည် ၆၀ မှ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ လျော့ကျသွားပြီး ဒုတိယနှစ်နှင့် တတိယနှစ်များတွင် ပုံမှန်အထွက်နှုန်းပြန်လည်ရရှိမည်။

ပုံ- အသင့်အတင့် ကိုင်းဖြတ်ခြင်း

အပေါ်ယံကိုင်းဖြတ်ခြင်း (အပေါ့စားကိုင်းဖြတ်ခြင်း) - ကိုင်းအသင့်အတင့်ဖြတ်ပြီး ၃-၄ နှစ်ကြာပြီးနောက် ဖြတ်ရာ၏အထက် ၂ လက်မတွင် အပင်များ အညွန့်သစ်ထွက်စေရန်၊ အထွက်နှုန်းညီမျှစေရန်နှင့် ခူးသား မျက်နှာပြင်ကိုပုံဖော်ရန် ထပ်မံ၍ ကိုင်းဖြတ်ပေးရမည်။ ၎င်းကို မေလတွင် ရွှေဖီချိန်ပြီးနောက် ဆောင်ရွက် သင့်ပါသည်။

ကိုင်းလျှပ်၍ဖြတ်ခြင်း(ခပ်ပါးပါးကိုင်းတိခြင်း) - အပေါ့စားကိုင်းဖြတ်နည်းဖြင့် ဖြတ်ထားသောနေရာမှ ၄ လက်မအထက်ရှိကိုင်းများကို ဖြတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ရှုပ်ထွေးလိမ်ယုက်လာပြီး ကြက်ခြေထောက် ပုံစံဖြစ်နေသော ကိုင်းများကို ခူးသားမျက်နှာပြင်နှိမ့်ချရန်၊ အရည်အသွေးပြည့်မီသော လက်ဖက်အညွန့် များ စောစောထွက်လာရန် ဤနည်းကိုပြုလုပ်သည်။

လေရှူကိုင်း(အစာချက်ကိုင်း) ဖြတ်ခြင်း - လက်ဖက်ပင်အုံများ ပြန်လည်ရှင်သန်ဖွံ့ဖြိုးလာစေရန်နှင့် အညွန့်သစ်များထွက်ရန် ကိုင်းဖြတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ လေရှူကိုင်းများသည် နေလောင်ခြင်းမှ ကာကွယ်ပေး ပြီး အစာချက်လုပ်ခြင်းကိုလည်း လုပ်ဆောင်ပေးသည်။ ဤနည်းတွင် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော နည်း လမ်းများအတိုင်းကျင့်သုံးပြီး အချို့သောကိုင်းများကို ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ယခင်ကိုင်းဖြတ်ရာ အထက်တွင် မဖြတ်ဘဲထားခြင်းဖြစ်သည်။

ပြင်းထန်သည့်ကိုင်းဖြတ်ခြင်း - များ လုပ်ဆောင်ရာတွင် အရွက် ၃၅ မှ ၄၀ ခန့်ရှိ ကိုင်း ၁-၂ ကိုင်းကို ချန်ထားပြီး ကိုင်းဖြတ်ရာအထက်မှ ထွက်လာသော ကိုင်းအသစ်များတွင် အရွက် ၂-၃ ရွက်ခန့်ရှိသည့်အခါ ကျန်ရှိသည့် လေရှူကိုင်းများကို ဖြတ်ရမည်။ ဤနည်းလမ်းကို ခေတ်မီနည်းပညာဖြင့် လက်ဖက်စိုက်ပျိုး သောနိုင်ငံများတွင် အသုံးပြုကြပြီး ပုံမှန်အားဖြင့် မေလနှင့် စက်တင်ဘာလ အကြားတွင် ဆောင်ရွက်ကြသည်။

၅.၃။ သက်တမ်း နှစ် ၂၀ ထက်ရှိသောအပင်များကို ကိုင်းဖြတ်ခြင်း

သက်တမ်းနှစ် ၂၀ အထက်ရှိသောလက်ဖက်ပင်များသည် တဖြည်းဖြည်း အထွက်နှုန်းလျော့ကျလာသောကြောင့် ၎င်းတို့ကို ကိုင်းရှင်းလင်း ဖြတ်တောက်နည်း (အကြီးစားကိုင်းဖြတ်ခြင်း)ဖြင့် ကိုင်းဖြတ် ပေးရမည်။ ဤနည်းတွင် လက်ဖက်ပင်အုံ၏ အမြင့်တဝက်အထက်မှ ကိုင်းများအားလုံးကို အရင်ဖြတ်ပြီး နောက် ၆ လက်မမှ ၁၀ လက်မအထက်ရှိသော ကိုင်းများအားလုံးဖြတ်တောက်ပေးရမည်။ ကျန်ကိုင်း များရှိ အရွက်များကိုလည်း မချန်ထားရပါ။

နောက်တစ်ရာသီတွင် ကိုင်းတစ်ကိုင်း၌ အရွက် ၉-၁၀ ရွက်ခန့် ထွက်လာချိန်တွင် ထိပ်ပိုင်းအရွက်များကို ၆-၈ ရွက်ခန့်ချန်၍ ခူးရမည်။ ၎င်းကိုင်းမှ ထွက်လာသော ဒုတိယကိုင်းများရှိ အရွက်များကို ၅-၆ ရွက် ခန့်ချန်ထား၍ ဒုတိယရာသီတွင် ခူးရမည်။ တတိယအဆင့်ထွက်လာသောကိုင်းများကို ၃-၄ ရွက်ခန့်ချန်၍ ခူးရမည်။ အပင်သည် ၃ ပေကျော်လာပါက ခူးဆွတ်မျက်နှာပြင်ကိုထိန်းရန် ခပ်ပါးပါးကိုင်းတိုင်း လုပ်ဆောင်ပေးရမည်။

အပင်များသည် ကာဘိုဟိုက်ဒြိတ်ဓါတ် လုံလောက်စွာသိုလှောင်ထားပြီး အသစ်ရှင်သန်ကြီးထွားနိုင်ရန် သန်စွမ်းကြောင်း သေချာမှသာလျှင် ဤနည်းကို လုပ်ဆောင်ရမည်။ ဤနည်းလမ်းကို လုပ်ဆောင်မည်ဆိုပါက ဖြစ်ပေါ်လာမည့်အန္တရာယ်များကိုလည်း ကြိုတင်ထည့်သွင်း စဉ်းစားရမည်။ ကိုင်းဖြတ်ပြီးနောက် ပထမနှစ်တွင် အထွက်နှုန်း ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းသို့ သိသာစွာကျ သွားမည်။

အခန်း ၆။ မြေဆီလွှာအရည်အသွေးကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းနည်းလမ်းများ

၆.၁။ မြေဆီလွှာအရည်အသွေး၏ အရေးပါမှု

လက်ဖက်ပင်များကောင်းမွန်စွာရှင်သန်စေရန် မြေဆီလွှာအရည်အသွေးသည် အလွန်အရေးကြီးပါသည်။ လက်ဖက်စိုက်ပျိုးသည့် မြေသည် အာဟာရဓါတ်များပါဝင်ပြီး အစိုဓာတ်ကိုသိုလှောင်နိုင်သော မြေဖြစ်သင့်သည်။ အပေါ်ယံမြေဆီလွှာသည် အပင်များအတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော အာဟာရဓါတ်များစွာပါဝင်ပြီး အမြစ်များတွယ်ခြင်းနှင့် ကြီးထွားမှုတို့အတွက် အရေးကြီးသဖြင့် အပေါ်ယံမြေဆီလွှာ တိုက်စားခြင်းကို ကာကွယ်သင့်သည်။ မြေဖုံးအုပ်ခြင်း၊ သင့်တော်သော ရေသွင်းရေထုတ် စနစ်များ လုပ်ဆောင်ပေးခြင်းတို့ဖြင့် မြေဆီလွှာ တိုက်စားမှုကို လျှော့ချနိုင်သည်။ ထို့ပြင် လက်ဖက်စိုက်ပျိုးမည့်မြေ၏ မြေချဉ်ဇာတ်ကို အသင့်တော်ဆုံး အနေအထားရအောင် ပြုပြင်ပေးရမည်။ မြေထဲသို့ ဩဂဲနစ်ပစ္စည်းများနှင့် မြေဩဇာများကို သင့်တော်မှန်ကန်သော အာဟာရများပါဝင်ရန် ထည့်ပေးရမည်။ မြေဩဇာ ကျွေးရာတွင်လည်း လိုအပ်သလောက်သာ ကျွေးရမည်။

၆.၂။ အော်ဂဲနစ်ပစ္စည်း

အော်ဂဲနစ်ပစ္စည်းများသည် မြေအရည်အသွေးကို ကောင်းမွန်စေပြီး မြေဖွဲ့စည်းပုံအတွက်ပါ အရေးကြီး ပါသည်။ မြေဆီလွှာထဲတွင် အော်ဂဲနစ်ပစ္စည်းများ သဘာဝအတိုင်းရှိသော်လည်း လုံလောက်သော ပမာဏမရှိသည့်အပြင် အပင်စိုက်ပြီး အချိန်ကြာလာသည်နှင့်အမျှ လျော့နည်းလာသည်။ ထို့ကြောင့် မြေကြီးထဲရှိ အော်ဂဲနစ်ပါဝင်မှုပမာဏကို ထိန်းသိမ်းထားပြီး တိုးမြှင့်ပေးရန်လိုအပ်သည်။

မြေကြီးထဲသို့ နွားချေး၊ ရွက်ကြွေများနှင့် အပင်အမှိုက်များကဲ့သို့သော အော်ဂဲနစ်ပစ္စည်းများနှင့် မြေဩဇာများကိုထည့်ပေးခြင်းအားဖြင့် မိုက်ခရိုဗျား ပေါက်ဖွားခြင်း၊ ရေထိန်းပေးခြင်းတို့အပြင် အာဟာရဓါတ်များအတွက် ကောင်းကျိုးများရရှိစေသည်။ လက်ဖက်စိုက်မည့်မြေကို မြေအနေအထားကောင်းမွန်ရန် မစိုက်ပျိုးမီ ၂ နှစ်အလိုတွင် ပဲမျိုးနွယ်ဝင်ပင်များကဲ့သို့ မြေကြီးကို အာဟာရဓါတ်များရရှိစေသည့် အပင် များကို စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ မြေဖုံးပစ္စည်းများသည် မြေဆီလွှာရေတိုက်စားမှုနှင့် အော်ဂဲနစ်ပစ္စည်းများ ဆုံးရှုံးမှုကို လျော့နည်းစေနိုင်သောကြောင့် ၎င်းတို့ကို တတ်နိုင်သမျှ အချိန်အများဆုံးထားပေးရမည်။

မြေဆွေး

မြေဆွေးကို မြေပြင်ချိန်၌ ထည့်သွင်းအသုံးပြုနိုင်သကဲ့သို့ လက်ဖက်ပင်ကြီးထွားအဆင့်အားလုံး၌လည်း အသုံးပြုနိုင် သည်။ မြေဆွေးသည် ရွံ့ထူသောမြေကို ပွစေပြီး သိပ်သည်းသောမြေကို လေဝင်လေထွက်ကောင်းစေပါသည်။ မြေကြီး၏ ရေစုပ်ယူနိုင်စွမ်းကိုလည်း ပိုကောင်းစေပါသည်။ ခြောက်သွေ့သောရာသီတွင် အလွန်မာ ကျော၍ ထွန်ယက်ရခက်သောမြေများကို မြေဆွေးထည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပြုပြင်နိုင်ပါသည်။ ထို့ပြင် မြေဆွေးသည် ပါဝင်သော အာဟာရဓါတ်များကို ဖြည်းဖြည်းချင်း ထုတ်လွှတ်ပေးသောကြောင့် ဓာတ်မြေဩဇာများ

မကြာခဏ ထည့်ရန်မလိုပါ။ မြေကြီးထဲတွင် နေထိုင်သော သက်ရှိပိုးမွှားများကို အကျိုးပြုပေး ပြီး မြေဆီလွှာကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသည်။ မြေဆွေးသည် ဓာတုပစ္စည်းများလိုအပ်ချက်ကို လျှော့ချပေး သောကြောင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် စိုက်ပျိုးစားသုံးသူများ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိန်းသိမ်းပေးသည့် အပြင် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို အသုံးပြုထားသောကြောင့် ဈေးသက်သာသည်။

မြေဆွေးပစ္စည်းများနှင့် ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်

သစ်ဆွေးမြေဩဇာ(သို့) မြေဆွေးပြုလုပ်ရန် သစ်ရွက်ခြောက်များ၊ မြက်ခြောက်များ၊ ကောက်ရိုးများစသည့် စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ၊ မွေးမြူရေးခြံမှ အညစ်အကြေးများ (ကြက်ချေး၊ နွားချေး)များ၊ မီးဖိုချောင်သုံးစွန့်ပစ် ပစ္စည်းများကို အသုံးပြုနိုင်သည်။ သို့သော် အရိုးများ၊ အသားစများနှင့် အဆီများသည် ကြွက်နှင့် အခြားသောပိုးမွှားများကို လာရောက်စေသောကြောင့် မသုံးသင့်ပါ။

- အဏုဇီဝပိုးမွှားများဖြစ်သော ဘက်တီးရီးယား၊ မှို၊ Actinomycetes တို့သည် မြေဆွေးအဖြစ် အစာကို ချေဖျက်နိုင်စွမ်းရှိကြသည်။
- မြေဆွေးပုံ ပုံရာတွင်ကာဗွန်နှင့် နိုက်ထရိုဂျင်ပါဝင်မှု အချိုးအစားပမာဏသည် မျှတရန် လိုအပ်ပြီး အကောင်းဆုံးအချိုးမှာ ၁၉:၁ မှ ၃၀:၁ ဖြစ်သည်။
- မြေဆွေးတွင် အကောင်းဆုံးကာဗွန်နှင့် နိုက်ထရိုဂျင်အချိုးရရန် အညိုရောင်ရှိသည့် စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ၊ အစိမ်းရောင်ရှိသည့် ပေါင်းမြက်ပင်နှင့် အပင်ကြွင်းအကျန်များ၊ မွေးမြူရေးမှ နွားချေး ကြွက်ချေးစေသော အညစ်အကြေးတို့၏ အချိုးအစားကို ဂရုတစိုက်ရမည်။
- မြေဆွေးပုံတွင် အဏုဇီဝပိုးမွှားများ ရှင်သန်ပေါက်ဖွားနိုင်ရန် အောက်ဆီဂျင်ရရန်နှင့် လေဝင်လေထွက်ကောင်းစေရန် မြေဆွေးပုံကို အထက်အောက် ပုံမှန် လှန်ပေးရမည်။
- **အစိုဓါတ်ပါဝင်မှု** သည် အဏုဇီဝသက်ရှိများ၏ အစာချေဖျက်စနစ်ကို အထောက်အပံ့ပေးပြီး အကောင်းဆုံး အစိုဓါတ် အနေအထားမှာ ၆၀ မှ ၆၅ ရာခိုင်နှုန်း ရှိသင့်သည်။
- အပူချိန်နှင့် အစိုဓါတ်ကို ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ပြီး အကောင်းဆုံးအရည်အသွေးရရန် အသင့်တော်ဆုံး မြေဆွေးပုံအရွယ်အစားသည် အရှည် ၅ ပေနှင့် အကျယ် ၃ ပေထက် မသေးသင့်ပါ။

မြေဆွေးပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်

- စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများဖြစ်သော ၊ သစ်ရွက်ကြွေ၊ ပြောင်းဖူးပင်ရိုး၊ ကောက်ရိုး၊ စပါးခွံ၊ စသည်တို့ကို ၆ လက်မ အထူ ဖြန့်ထားပါ။
- ၎င်းအပေါ်တွင် သစ်ရွက်စိမ်း ပေါင်းပင်ကဲ့သို့သော အစိမ်းရောင်ရှိသည့် စိုက်ပျိုးရေးစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများထပ်၍ ၆ လက်မအထူ တလွှာဖြန့်ခင်းပါ။
- ၎င်းအလွှာနှစ်လွှာအပေါ်တွင် ၆ လက်မရှိသော မွေးမြူရေးအညစ်အကြေးအလွှာကို ထပ်ဖြန့်ပြီး အပုံကိုရေလောင်းရမည်။
- အထက်ပါ အတိုင်း တလွှာပြီးတလွှာ ဆင့်၍ ၃ ပေမြင့်အထိ ရောက်အောင် ထပ်ထပ်ခင်းပါ။
- နွေရာသီတွင် လုပ်ပါက အစိုဓါတ်ထိန်းနိုင်ရန်နှင့် မိုးရာသီတွင် စိုထိုင်းမှုမလွန်ကဲစေရန် မြေဆွေးပုံအပေါ်တွင် ငှက်ပျောရွက်များ (သို့) အုန်းလက် (သို့) ဂုံနီအိတ်အစိုကို ဖုံးအုပ်ထားပေးပါ။
- လေးရက်မြောက်နေ့တွင် မြေဆွေးပုံကို ဖွင့်၍ ထွန်ခြစ် (သို့မဟုတ်) ပေါက်ပြားဖြင့် သမအောင် ရောမွှေပြီး အစိုဓါတ်အနေအထားကို ကြည့်ပါ။ မြေဆွေးပုံအလယ်မှ မြေဆွေးကို လက်တစ်ဆုပ် ခန့်ယူ၍ လက်ကိုညှစ်သည့်အခါ

ရေများယိုစီးလာပါက အစိုဓါတ်များနေသောကြောင့် ခြောက် သွေနေသောပစ္စည်းများ ထပ်ထည့်ပါ (သို့မဟုတ်) မြေဆွေးပုံကို ဖြန့်၍ နာရီအနည်းငယ်ကြာ လေသလပ်ခံထားပါ။

- မြေဆွေးလုံးသည် အလုံးသဏ္ဍာန်မရပဲ ပြန်ကွဲသွားပါက အစိုဓါတ်လိုနေသောကြောင့် ရေဖြန်းပေးရမည်။
- လက်ထဲတွင် အလုံးသဏ္ဍာန်သည် မပျက်ဘဲရှိနေပါက အစိုဓါတ်သည် အနေ တော်ဖြစ်၍ မြေဆွေးပုံကို အထက်အောက်လှန်ပြီး နဂိုအတိုင်း ပြန်ထားရမည်။
- နှစ်ပတ်ကြာပြီးနောက်တွင် ပုံမှန် အထက်အောက်လှန်၍ မွှေပေးပြီး နောက် ၅ ရက်တွင် တစ်ကြိမ်၊ နောက် ၂ ပတ်တွင်တစ်ကြိမ် ပြန်မွှေပေးရမည်။ အပူချိန်သည် ၆၀-၆၅°C သို့ မြင့်တက်လာလိမ့်မည်။
- တစ်လခန့်ကြာပြီးနောက် အပူချိန်သည် တဖြည်းဖြည်းလျော့ကျလာပြီး ၈ ပတ်ကြာပြီးလျှင် မြေဆွေးပုံသည် အညိုနှင့် အနက်ရောက်သို့ ပြောင်းလဲသွားမည်။ ပါဝင်ပစ္စည်းများသည်လည်း ဆွေးမြေ့သွားပြီး မြေကြီးအရောင်ဖြစ်လာမည်။

အခန်း ၇ ။ လက်ဖက်ပင်တွင် ကျရောက်တတ်သော ရောဂါပိုးမွှားများ ကိုကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းများ

လက်ဖက်စိုက်ပျိုးရာတွင် ပိုးမွှားကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်းသည် အရေးကြီးပါသည်။ သို့သော် ကုန်ကျမှု (အချိန်၊ လူအား၊ ငွေ) များကို ကာမိစေရန် စီးပွားရေးထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများ ပြားနိုင်သည့်ကျရောက်မှုအခြေအနေများတွင်သာ ပြုလုပ်ရမည်။

၇.၁။ ပိုးမွှားများ ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း

ဖိုးလမင်းကျိုင်း

- ဖိုးလမင်းကျိုင်းသည် မြေကြီးထဲတွင် နေပြီး အဓိကအားဖြင့် အမြစ်ကိုစားသုံးပြီး အပင်ကို ဖျက်ဆီးသည်။
- အရွယ်ရောက်ပြီးသား ပိတုန်းကောင်များသည် မတ်လမှ ဇွန်လအတွင်း ဥဥကြပြီး ဇွန်လမှ ဩဂုတ်လအတွင်း ပိုးလောက်လန်းအဖြစ် ကြီးထွားလာကြသည်။
- ၎င်းတို့သည် လက်ဖက်စိုက်ခင်းများတွင်သာမက ပျိုးခင်းများတွင်ပါကျရောက်လေ့ရှိပြီး တစ်ပင်မှတစ်ပင်သို့ ပြောင်းရွှေ့ ဖျက်ဆီးနိုင်သည်။
- ဖိုးလမင်းကျိုင်း ကျရောက်ဖျက်ဆီးပါက လက်ဖက်ပင်အုံ၏ အရွက်များနှင့် ကိုင်းများခြောက်သွေ့လာသည်။

ကာကွယ် နှိမ်နင်းနည်း -

- ဖိုးလမင်းကျိုင်းများကို အကျိုးပြုနီမတုတ် (သို့) Beauveria Bassiana (မို့) စသည်တို့ကို သုံးပြီး ဇီဝဗေဒဆိုင်ရာထိန်းချုပ်မှုဖြင့် နှိမ်နင်းနိုင်သည်။
- အဓိကအားဖြင့် ၎င်းတို့သည် ကောင်းစွာပုပ်သိုးဆွေးမြေ့မှု မရှိသေးသော မွှေးမြူရေးခြံအညစ်အကြေးများတွင် ပေါက်ဖွားလေ့ရှိသောကြောင့် လုံလောက်စွာ ဆွေးမြေ့ပြီးသော မြေဆွေးကိုသာ အသုံးပြုသင့်ပါသည်။
- တမာပင်အဆီအနှစ် (သို့) ဂန္ဓမာအခြေခံ အင်းဆက်သတ်ဆေးများကိုလည်း အသုံးပြုနိုင်သည်။

ပုံ - ဖိုးလမင်းကျိုင်း

လှေပိုးနှင့် မွှားပင့်ကူများ

- လှေပိုးနှင့် မွှားပင့်ကူများသည် လက်ဖက်ပင်သစ်ရည်များကို စုပ်ယူခြင်းဖြင့် ဖျက်ဆီးကြသည်။
- ၎င်းတို့ သည် နွေးထွေးစိုထိုင်းသော အခြေအနေများတွင် အများဆုံးပေါက်ဖွားကြပြီး ကောင်းစွာမယုံသန်းနိုင် သောကြောင့် လေနှင့်အတူ ပျံ့နှံ့တတ်ကြသည်။
- လှေပိုးနှင့် မွှားပင့်ကူများ ကျရောက်ဖျက်ဆီးပါက အရွက်အနားများဝါလာသည့်အပြင် အရွက်မျက်နှာပြင်မညီခြင်း၊ တွန့်ခြင်း၊ မှိန်ခြင်းတို့ ဖြစ်လာမည်။

ကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းများ

- လှေပိုးကျနေသော လက်ဖက်အရွက်တစ်ရွက်ချင်းစီကို ပင်စည်ဖြတ်ကတ်ကြေးဖြင့် ဖြတ်ပေးပါ။ ဖြတ်ပြီးပါက ပလပ်စတစ်အိတ်ထဲထည့်၍ သေချာစွန့်ပစ်ရမည်။
- လှေပိုးကျ သောကိုင်းကို တကိုင်းလုံး ဖြတ်ရမည်ဆိုပါက ကိုင်းခွဆုံနေရာမှ ကိုင်းဖြတ်သည့်ညှပ် သို့မဟုတ် လွှ ဖြင့် ဖြတ်ပါ။
- ပိုးကျသည့် အပင်များကို ရေဖျန်းပိုက်ဖြင့် အားပြင်းစွာ ရေဖြန်းပေးပါက ပိုးမွှားများရေမွမ်းပြီး ပြုတ်ကျ သွားမည်။ ပင့်ကူကျရောက်သောအရွက်များတွင် အောက်ဘက်အခြမ်းကို အဓိကထား၍ ဖြန်းပေးရမည်။ အမြစ်ပြတ်နှိမ်နင်းရန် သုံးရက်ဆက်တိုက်ရေဖြန်းပေးရန်လိုသည်။
- ထို့ပြင် ၂ ရာခိုင်နှုန်း ပြင်းအားရှိသည့် အင်းဆက်သတ်ဆေးဆပ်ပြာပျော်ရည်ကို ပိုးကျသည့်အပင်မှ ဆေးရည်စက်များ ကျသည်အထိ ဖြန်းပေးခြင်းအားဖြင့်လည်း နှိမ်နင်းနိုင်သည်။ အင်းဆက်သတ်ဆေးဆပ်ပြာကို သုံးရက် တစ်ကြိမ် နှစ်ပတ်ထိဖြန်းပေးပါက လှေပိုးများကို အထိရောက်ဆုံး ထိန်းချုပ်နိုင်မည်။
- မိုက်ခရိုအခြေပြု Spinosad ဖြန်းဆေးကိုလည်း ဖြန်းပေးနိုင်သည်။ မနက်အစော သို့မဟုတ် နေဝင်ပြီးအချိန်တွင် ဖြန်းပေးရမည်။ အရွက်တစ်ရှူးတွင် တွယ်နေသောဥများမှ ပိုးလောက်လန်းများ မရှိတော့သည်အထိ ဖြန်းပေးရမည်။ လှေပိုးများသည် Spinosad ဆေးကို ထိတွေ့မိပါက သို့မဟုတ် စားသုံးမိပါက သေသွားမည်။

ပုံ- လှေးပိုးများကျရောက်နေသော လက်ဖက်ရွက်

ပုံ- မွှားပင့်ကူများကျရောက်နေသော လက်ဖက်ရွက်

ပုရစ်များ

ပုရစ်များသည် ပြောင်းရွှေ့စိုက်ပျိုးထားသော အပင်များ၏ မြေကြီးနှင့်ထိစပ်နေသည့် ပင်စည်ပိုင်းကို ကိုက်ဖြတ်၍ ဖျက်ဆီးကြသည့်အပြင် အရွက်များကိုလည်း ဖျက်ဆီးကြသည်။

ကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းများ -

- ပျိုးခြံအတွင်း ပုရစ်များ မဝင်ရောက်နိုင်ရန် ဟနေသော အက်ကွဲကြောင်းများကို ပိတ်ထားရမည်။
- ရေထဲသို့ ကြံသကာရည်ထည့်ထားသောခွက်ကို ပုရစ်များ၏ အနီးတွင်ထားခြင်းဖြင့် ၎င်းတို့ကိုဆွဲဆောင်ပြီး ခွက်ထဲသို့ ဝင်လာသည့်အခါ ဖမ်းယူနိုင်သည်။
- ထို့ပြင် ပုရစ်များကို ပြောင်းဖူး မှုန့်နို့ဆီဗူးနှစ်ဘူးကို ဘိုးရစ်အက်စစ် လက်ဖက်ရည်ဇွန်းနှစ်ဇွန်းဖြင့် ရော၍ အဆိပ်မျှားစာပြုလုပ်ပြီး ညဘက်တွင် ပုရစ်များရှိသောနေရာတွင်ထားပေးခြင်းဖြင့်လည်း နှိမ်နင်းနိုင်ပါသည်။

ကြွက်များ

ကိုက်ဖြတ်တတ်သောသတ္တဝါများဖြစ်သည့် ကြွက်များသည် လက်ဖက်ပင်အုံများအနီးတွင် တွင်းများ တူးကြပြီး အမြစ်များကိုလည်း ဖျက်ဆီးစားသုံးတတ်သောကြောင့် အမြစ်များသည် ကောင်းစွာမကြီး ထွားနိုင်ပါ။

ကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းများ -

- ကြွက်များသည် မြက်ပင်များသောလက်ဖက်ခင်းများတွင် ပေါက်ဖွားတတ်ကြသောကြောင့် စိုက်ခင်းများကို တတ်နိုင်သမျှ မြက်ရှင်းအောင်ထားရမည်။
- ကြွက်များကို ထောင်ချောက်များ၊ အဆိပ်မျှားစာများဖြင့်လည်း နှိမ်နင်းနိုင်သည်။ ထို့ပြင် အပူပိုင်းသစ်ပင်မျိုးဖြစ်သော Cliricidia Sepium ၏ အရွက်သည် ကြွက်များအတွက် အဆိပ်ဖြစ်စေသောကြောင့် ၎င်းအပင်များကို လက်ဖက်စိုက်ခင်း ပတ်ပတ်လည်တွင် စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။

၇.၂ ။ အပင်ရောဂါများ ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း

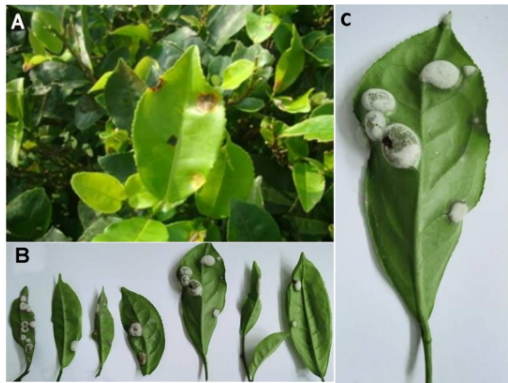
ရောဂါကျရောက်သောလက်ဖက်ပင်သည် များစွာထိခိုက်ပြီး အပင်၏လုပ်ဆောင်ချက်များကို မလုပ်ဆောင်နိုင်တော့သဖြင့် အပင်သေဆုံးသည်ထိ ထိခိုက်စေသည်။ အပင်ရောဂါများသည် စိုက်ခင်းအတွင်းရှိ အပင်များကို တစ်ပင်နှင့်တစ်ပင် ပျံ့နှံ့ကြသဖြင့် လက်ဖက်၏ အရည်အသွေးနှင့် အထွက်နှုန်းကိုလည်း ထိခိုက်စေပါသည်။

အရွက်အရည်ကြည်ဖုနာ

- အရွက်အရည်ကြည်ဖုနာသည် ရောဂါဖြစ်ပွားစေသောသက်ရှိ(မို့) ဖြစ်သော *Exobasidium vexans* ကြောင့်ဖြစ်ပေါ်သည်။
- အရွက်ကြည်ဖုနာဖြစ်ပေါ်ပါက အရွက်များပေါ်တွင် သေးငယ်ပြီး အပိပေါက်အရွယ်ရှိသော အစက်များ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ၎င်းအစက်များသည် တဖြည်းဖြည်း အဖြူရောင်နှင့် ကတ္တီပါကဲ့သို့ အဖုများအဖြစ် ပြောင်းသွားသည်။ ထို့နောက် အညိုရောင်အဖြစ် တဖြည်းဖြည်းပြောင်းကာ ကူးစက်ခံရသော ပင်စည် များသည် ကွေးညွတ်၍ ပုံပျက်သွားပြီး ကျိုးကျကာ သေဆုံးသွားသည်။
- ဤရောဂါသည် စိုထိုင်းဆများသော၊ အပူချိန်နိမ့်သော၊ နေရောင်ခြည်ရရှိမှုနည်း သော နေရာများတွင် အများဆုံးဖြစ်ပေါ်သောကြောင့် ကုန်းမြင့်ဒေသများတွင် မိုးရာသီ ကာလ၌ အဓိက ပြဿနာဖြစ်သည်။

ထိန်းချုပ်နှိမ်နင်းနည်း -

- အရွက်အရည်ကြည်ဖုနာရောဂါဖြစ်စေသော သက်ရှိသည် နေရောင်ခြည်နှင့် တိုက်ရိုက်ထိတွေ့မှုကို ခံနိုင်ရည်မရှိ၍ ၄ နာရီခန့်ထိတွေ့ပြီးပါက ၎င်းသည် သေစေနိုင်သည်။
- ထို့ကြောင့် အရိပ်ပေးခြင်းများကို ကန့်သတ်ခြင်းဖြင့် နှိမ်နင်းနိုင်ပါသည်။ ရောဂါဖြစ်စေသော ပင်စည်များကိုလည်း ဖယ်ရှားပေးနိုင်သည်။

ပုံ- အရွက်အရည်ကြည်ဖုနာရောဂါ၏ လက္ခဏာများ

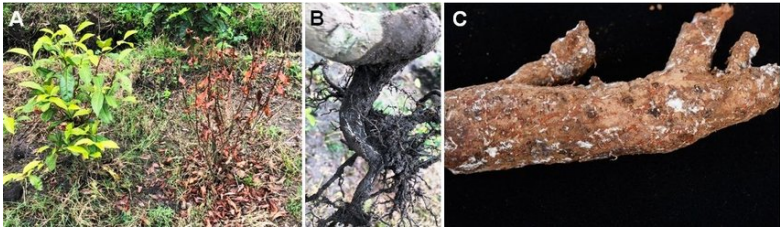
အမြစ်ရောဂါများ

အမြစ်ရောဂါများသည် အဓိကအားဖြင့် ကောင်းမွန်သော ရေစီးဆင်းမှုမရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပေါ်သည်။ စိုထိုင်းသောမြေများတွင် မှီကြောင့်ဖြစ်ပေါ်ကြသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် လက်ဖက်ပင်တွင် အမြစ်မည်း ရောဂါ၊ အမြစ်ကွဲရောဂါ၊ အမြစ်နီရောဂါများ ကျရောက်တတ်ပါသည်။

လက်ဖက်ပင်အုံများကို အမြစ်ရောဂါများကျရောက်သောအခါ အမြစ်သည် ပုပ်လာသောကြောင့် မြေပြင် အထက်တွင်ရှိသော အပိုင်းများသည် နွမ်း၍ခြောက်သွေ့လာမည်။ လက်ဖက်ပင်သည် မှိုရောဂါကို ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းကျရောက်ကူးစက်ခံရပြီးမှသာ အမြစ်ရောဂါ၏ လက္ခဏာများ ထင်ရှားလာသည်။ ထို့ကြောင့် အမြစ်ရောဂါကျရောက်ခြင်းကို စောစောသိနိုင်ရန် အလွန်ခက်ခဲပါသည်။

ထိန်းချုပ်နှိမ်နင်းနည်းများ -

- လက်ဖက်စိုက်ခင်းတွင် အမြစ်ရောဂါများ ဖြစ်ပေါ်မှု၊ ကူးစက်မှုသိရှိရသည် နှင့် ၎င်းအပင်များကို အမြစ်ပါအောင်နုတ်၍ လေလုံပိတ်ထားသော ပလပ်စတစ်တွင်ထည့်ပြီး လက်ဖက် စိုက်ခင်းနှင့် ဝေးသောနေရာတွင် မီးရှို့ပေးရမည်။
- ထို့ပြင် ထရိုင်ကိုဒါးမား၊ တမာကြိတ်ဖတ်တို့ကိုလည်း အသုံးပြုနိုင်သည်။
- အမြစ်ရောဂါများပြန့်ပွားခြင်းကို ကောင်းစွာကြီးထွားသည့် ပျိုးပင်များကို ရွေးချယ် စိုက်ပျိုးပြီး ရေစီးမြောင်းများကို ကောင်းမွန်စွာစီးဆင်းစေခြင်းဖြင့် ကာကွယ်နိုင်သည်။

ပုံ- အမြစ်နီရောဂါကျရောက်သော လက္ခဏာများ

မြစ်ဖုနီမတုတ်များ

မြစ်ဖုနီမတုတ်များသည် ကပ်ပါးကောင်များဖြစ်ကြသည်။ လက်ဖက်ပျိုးခင်းများနှင့် စိုက်ခင်းနှစ်ခုလုံးတွင် ကျရောက်တတ်ပြီး လက်ဖက်ပင်အုံ၏ အမြစ်များကို ဖျက်ဆီးသည်။ မြစ်ဖုနီမတုတ်များ ဖျက်ဆီးပါက အမြစ်များသည် အဖုများဖြစ်လာပြီး ဘေးဘက်အမြစ်များမထွက်တော့ဘဲ ဖွံ့ဖြိုးမှုရပ်တန့်သွားသည်။ ထို့ပြင် မြေကြီးအထက် အစိတ်အပိုင်းများသည် ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းပြီး အစာချက်ပေးသော ကလိုရိုဖီး မထုတ်လုပ်နိုင်သောကြောင့် လက်ဖက်ပင်အုံသည် အပင်ဝါလာမည်။

ကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းများ -

- မြေကြီးထဲသို့ အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေသောသက်ရှိများ၏ ပေါက်ရောက်ဖြစ်ထွန်းမှုကို အားပေးသောအော်ဂဲနစ်ပစ္စည်းများကို ထည့်ပေးရမည်။
- တမာကြိတ်ဖတ်သည် လက်ဖက်ပင်များ အတွက် အကျိုးရှိစေသောကြောင့် ၎င်းကိုထည့်ပေးနိုင်သည်။

ပုံ- မြစ်ဖုနီမတုတ်များ ကျရောက်ဖျက်ဆီးထားသော အမြစ်များ

၇.၃။ ပေါင်းပင်ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း

ပေါင်းပင်များသည် လက်ဖက်ပင်များနှင့်အပြိုင် နေ၊ ရေ၊ အာဟာရ အရင်းအမြစ်များကို လုယူစားသုံးကြသည်။ ထို့ပြင် ပိုးမွှားရောဂါများ၊ ကြွက်များ နေထိုင်ခိုအောင်းရာနေရာဖြစ်စေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ပေါင်းပင်များကို ကာကွယ်နှိမ်နင်းရန် လိုသည်။

- မြေဖုံးပစ္စည်းများ ထည့်ခြင်း၊ မြေဖုံးပင်များစိုက်ခြင်း၊ အပင်စိပ်စိပ်စိုက်ခြင်းဖြင့် ပေါင်းကျရောက်မှုကို လျော့ချနိုင်သည်။
- အညွန့်ခူးရန် နေရာများကျယ်သော ခူးသားမျက်နှာပြင်အမြင့်သည် အရိပ်များပိုရစေသောကြောင့် ပေါင်းပင်များ ရှင်သန်မှုကို လျော့ချ နိုင်သည်။
- ပေါင်းပင်များကို လက်ဖြင့်ဖယ်ရှားရှင်းလင်းနိုင်သလို ပေါင်းရှင်းသည့် ကိရိယာများဖြင့်လည်း ရှင်းလင်း နိုင်သည်။
- အိမ်လုပ်ပေါင်းသတ်ဆေးဖြစ်သော ပန်းကန်ဆေးဆပ်ပြာရည် အနည်းငယ်နှင့် ဆားအနည်းငယ် တို့ကို ထည့်ရော၍ အသုံးပြုခြင်းသည် ပေါင်းပင်များကို ပိုမိုထိရောက်နှိမ်နင်းပေးသည်။
- အက်ဆစ် ၅ ရာခိုင်နှုန်းပါဝင်သော အဖြူရောင်ရှာလကာရည်သည် ပေါင်းပင်များကို သေစေနိုင်သည်။ ပြင်းအားများများရှိသောရှာလကာရည်ကို ပေါင်းပင်များ၏အရွက်များပေါ်တွင် ဖြန်းပါက လူကို မထိခိုက်မိစေရန် အကာအကွယ်များသုံးပြီး ၈ရက်စိုက်ပြုလုပ်ရမည်။ လက်ဖက်ပင်အုံများအပေါ် နှင့် အနီးရှိမြေပေါ်တွင် မရောက်စေရန် သတိထားရမည်။ ခဏခဏဖြန်းပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။
- ပေါင်းပင်များကို ဓါတုဆေးများဖြင့် ထိန်းချုပ်နှိမ်နင်း နိုင်သော်လည်း ဓါတုဆေးများသည် မြေနှင့် ရေအရင်းအမြစ်တို့ကို ညစ်ညမ်းစေပြီး လူသားများအပေါ် တွင်လည်း ဆိုးကျိုးများဖြစ်စေကြောင့် လျော့သုံးပေးရမည်။
- ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကဲ့သို့ပင် ပေါင်းသတ်ဆေးများကို နောက်ဆုံးအခြေအနေမှသာ ဘက်စုံပိုးမွှားထိန်းချုပ်မှု အစီအစဉ်ဖြင့် လုပ်ဆောင် ရမည်။
- ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကို အသုံးပြုရာတွင် လူကိုအန္တရာယ်ဖြစ်မှုနည်းစေရန် အကာ အကွယ်ပစ္စည်းအပြည့် အစုံ (နှာခေါင်းစည်း၊ လက်အိတ်၊ အကာအကွယ်မျက်မှန်စသည်)ဖြင့် လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သည်။

၇.၄။ အော်ဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေး

လက်ဖက်စိုက်ခင်းများတွင် ပိုးသတ်ဆေးသုံးရန် လိုအပ်လာပါက ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများသုံးခြင်းထက် အော်ဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေးများကို အဓိကဦးစားပေးသုံးသင့်ပါသည်။

- ပင်စည်ထိုးပိုး၊ ပိတုန်း၊ ရွက်ဖြတ်ပိုး၊ ခူကောင်အပါအဝင် ဥယျာဉ်ခြံအတွင်းတွင် ကျရောက်တတ်သော ပိုးမွှားများအတွက် မြေအောင်းဘက်တီးရီးယားပိုးဖြစ်သော Spinosad ကို အသုံးပြုနိုင် သည်။ ပိုးမွှားများသည် ခြောက်သွေ့သွားသော Spinosad ကို မြို့ချမိပါက သေသွားမည်။

- အော်ဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေးတစ်မျိုးဖြစ်သော Retenone ကို အရွက်ဖြတ်ပိုး၊ ပိတုန်း၊ လှေးပိုး၊ ပျိုးပိုးများကို နှိမ်နင်းရန်အတွက်သုံးနိုင်သည်။ ဤဆေးသည် ရက်အနည်းငယ်ကြာမှ ထိရောက် သောကြောင့် စိတ်ရှည်ရပါမည်။
- ဆေးဂန္ဓမာပင်မှ ထုတ်ယူသော Pyrethrin ကို အင်းဆက်သတ်ဆေးအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်သည်။
- မြေကြီးထဲတွင် သဘာဝအတိုင်းတွေ့နိုင်သော ဘက်တီးရီးယားတစ်မျိုးဖြစ်သည့် Bacillus Thuringiensis (BT) ကို ရွက်ဖြတ်ပိုးများနှိမ်နင်းရန်အတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။
- တမာဆီသည် အင်းဆက်များ၏ ကြီးထွားမှုစက်ဝန်းကို တားဆီးပေးပြီး ပိုးမွှားအရေအတွက် လျော့ချရာတွင် အသုံးပြုနိုင်သည်။

ပိုးသတ်ဆေးများ အသုံးပြုရာတွင် အကျိုးပြုသော အင်းဆက်ပိုးမွှားများကို မထိခိုက်စေရန် သတိထား ရမည်။

အခန်း ၈။ လက်ဖက် ခူးဆွတ်ခြင်းနည်းလမ်းများ

လက်ဖက်ခူးဆွတ်ခြင်းသည် ထိပ်ဆုံးအဖူးများနှင့် အညွန့်ငယ်များကို ခူးဆွတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ လက်ဖက်စိုက်ပျိုးသော နေရာအများစုတွင် လက်ဖက်ကို မတ်လနှင့် အောက်တိုဘာကြား ၈ လကျော်အကြာ ခူးဆွတ်ကြသည်။ မတ်၊ ဧပြီနှင့် မေလတို့တွင် တစ်လလျှင် သုံးကြိမ် (စုစုပေါင်း ၉ ကြိမ်) ခူးဆွတ်ပြီး မေလ ပထမမိုးမတိုင်ခင်ခူးဆွတ်သော လက်ဖက်ကို ရွှေဖီမိုးလွတ်ဟုခေါ်ကြသည်။ ရွှေဖီ မိုးလွတ်သည် အရသာပြင်းပြီး အရည်အသွေးကောင်းသည်။ လက်ဖက်ခူးဆွတ်ခြင်းကို ၂ ပတ်ခန့်နားပြီး ဇွန်လမှ အောက်တိုဘာလများတွင် တစ်လလျှင် နှစ်ကြိမ် (စုစုပေါင်း ၁၀ ကြိမ်) ခူးဆွတ်သည်။ ထို့ကြောင့် လက်ဖက်ကို တစ်နှစ်အတွင်း စုစုပေါင်း (၁၉) ကြိမ် ခူးဆွတ်နိုင်သည်။

၈.၁။ ခူးဆွတ်သည့်ပုံစံများ

- လက်ဖက်ခူးဆွတ်မှုပုံစံများကိုလိုက်၍ လက်ဖက်ပင်၏ ရှင်သန်မှု၊ လက်ဖက်၏ အရည်အသွေးနှင့် အထွက်နှုန်းများအပေါ် သက်ရောက်မှုရှိသည်။
- လက်ဖက်ရွက်နှစ်ရွက်နှင့် အဖူးတစ်ခုတည်းသာ ခူးဆွတ်ခြင်း - အရည်အသွေးအမြင့်ဆုံးနှင့် ဈေးနှုန်း အမြင့်ဆုံးရရှိသည်။
- လက်ဖက်ရွက်သုံးရွက်နှင့် အဖူးတစ်ခုခူးဆွတ်ခြင်း - အရည်အသွေးမြင့်လက်ဖက်ကို ရရှိစေမည်။
- လက်ဖက်ရွက်ပို၍များစွာ ခူးဆွတ်ခြင်းသည် အထွက်များစေသည်ဟု ထင်ရသော်လည်း ခူးသားမျက်နှာပြင် မြင့်တက်ခြင်းကို လျော့စေသည့်အပြင် အပင်၏ ကောင်းစွာရှင်သန်နိုင်မှုကို ထိခိုက်ပြီး အညွန့်သစ်များထွက်နှုန်း နည်းလာသောကြောင့် အချိန်ကြာလာသည်နှင့်အမျှ အထွက်နှုန်း လျော့နည်းလာမည်။
- အရွက်ငါးရွက်ထက် ပိုခူးဆွတ်ခြင်းသည် အပင်အားနည်းစေပြီး ကျိုးကန်း ခြေထောက်များကို ဖြစ်ပေါ်စေ၍မပြုလုပ်သင့်ပါ။

၈.၂။ ခူးဆွတ်မှုအောင်မြင်စေရန်အချက်များ

- လက်ဖက်ပင်အုံငယ်များကို အပင်ပုံသွင်းပြီးမှသာ ခူးဆွတ်သင့်သည်။
- ခူးဆွတ်ရလွယ်ကူစေရန် ခူးသားမျက်နှာပြင်အမြင့်မျက်နှာပြင် ညီအောင်ထားရမည်။
- ခြောက်သွေ့သောရာသီချိန်တွင် ခူးဆွတ်ရမည်။
- ပုံမှန်အချိန်အပိုင်းအခြားထက် ပိုကြာလျှင် အညွန့်ငယ်များကြမ်းလာခြင်း၊ အမြဲဖူးများဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၊ အထွက်နှုန်းနည်းလာခြင်း၊ အရည်အသွေးလျော့ခြင်းနှင့် ခူးသားမျက်နှာပြင် မြင့်တက်ခြင်းများဖြစ်လာမည်။
- ခူးဆွတ်သည့်ပစ္စည်းများသည်လည်း သန့်ရှင်းပြီး ကောင်းမွန်စွာ ထိန်းသိမ်းရမည်။ အသုံးမပြုခင်တွင် ပိုးမွှားများကင်းရှင်းပြီး တိရစ္ဆာန်များ မမှီနိုင်သည့် ခြောက်သွေ့သည့် နေရာတွင်ထားရမည်။ ခူးဆွတ်ပြီး သိုလှောင်လျှင် သီးသန့်အဆောက်အဦများကို

သတ်မှတ်ပြီး လောင်စာခါ၊ ပိုးသတ်ဆေးနှင့် မြေဩဇာများ၊ လယ်ယာသုံးကိရိယာများအပါအဝင် အခြားပစ္စည်းများနှင့် ရောနှော၍ မထားရပါ။ တိရစ္ဆာန်နှင့် ဖျက်ပိုးများကိုလည်း ထိန်းချုပ်ကာကွယ်ရမည်။

အခန်း ၉။ လယ်ယာ စီးပွားစီမံခန့်ခွဲခြင်း

၉.၁. သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုမှတ်တမ်းများ ထားရှိခြင်း

သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများအတွက် သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုမှတ်တမ်းပြုလုပ်ခြင်းသည် အရေးပါသော လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

- သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှတ်တမ်းထားရှိခြင်းအားဖြင့် ယခင်နှစ်များ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်ပြီး လာမည့်နှစ်များတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အစီအစဉ်များကို ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ထို့ပြင် ကုန်ကျစရိတ်နှင့် ပြန်ရချက်များကိုလည်း သိရှိနိုင်သည်။
- သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ် မှတ်တမ်းတွင် လုပ်ဆောင်မှုတစ်ခုပြီးတိုင်း တိကျမှန်ကန်စွာမှတ်သားရမည်။
- သွင်းအားစု၊ လုပ်အားများ၏ အသုံးပြုမှုများနှင့် ကုန်ကျစရိတ်များ၊ အထွက်နှုန်းများနှင့် ပြန်ရချက်များကို နှစ်စဉ် မှတ်သားရမည်။

၉.၂. တန်ဖိုးမြှင့်ခြင်းနှင့် ဈေးကွက်ချိတ်ဆက်ခြင်း

- မိမိစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သော လက်ဖက်များကို တန်ဖိုးမြှင့်တင်ခြင်းအားဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းနှင့် ဝယ်ယူသူဖောက်သည်များကြားတွင် ခိုင်မာသောရောင်းဝယ်ရေးတည်ဆောက်နိုင်သည်။
- ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းအပေါ် စားသုံးသူများ၏ ဝယ်ယူလိုစိတ်သည် လက်ဖက်၏ အနံ့၊ အရသာ၊ အရည်အသွေးတို့အပေါ်တွင် မူတည်သည်။
- ထို့ကြောင့် မိမိရောင်းချမည့် ဈေးကွက်များ၏ လိုအပ်ချက်များကို လေ့လာစမ်းစစ်ပြီး အရည်အသွေး ပြည့်မီသောလက်ဖက်များကို လိုအပ်သောအရေအတွက်ရောင်းနိုင်ရန် လိုအပ်သည်။
- လက်ဖက်တွင် တန်ဖိုးမြှင့်တက်စေမည့် နည်းလမ်း များစွာ ရှိသည်။
- ရွှေဖီကဲ့သို့သော အရည်အသွေးကောင်းလက်ဖက် သီးသန့်ကို ခွဲခြားရောင်းချခြင်း၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်မပျက်သော ရေရှည်တည်တံ့သည့် စိုက်ပျိုးရေးနစ်စနစ်ကောင်းများ လိုက်နာပြီး ဝေထာက်ခံချက်လက်မှတ်များ ရယူ ခြင်း၊ ခူးဆွတ်ပြီး လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ထုတ်ကုန်သစ် များဖြင့် တန်ဖိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း စသည့်ဖြင့် အမျိုးမျိုး ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။
- လက်ဖက်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူတောင်သူများအနေနှင့် အရည်အသွေးကောင်းသော လက်ဖက်ထုတ်ကုန်များကို တိကျသောသန့်ရှင်းရေးနှင့် အစားအစာ ဘေးကင်းလုံခြုံမှုစံနှုန်းများကို လိုက်နာ၍ ထုတ်လုပ်သင့်ပါသည်။ ထိုသို့ထုတ်လုပ်ထားသော လက်ဖက်များသည် ကျင့်သုံးခြင်းမရှိသော လက်ဖက်များထက် ဈေးပိုရသည်။
- လက်ဖက်ကို ထုတ်ကုန်အမျိုးမျိုးအဖြစ်ထုတ်လုပ်နိုင်သည့်အပြင် ပြည်တွင်းဈေးကွက်သာမက ပြည်ပဈေးကွက်အထိ တင်ပို့နိုင်သော ကြောင့် လက်ဖက်တောင်သူများသည် အရည်အသွေးကောင်းသော လက်ဖက်များကို လက်ဖက်ထုတ်လုပ်သည့်အဆင့်တိုင်း တွင် လက်ဖက်စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ အလေ့အကျင့်ကောင်းများကို ကျင့်သုံးခြင်းအားဖြင့် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်ပါသည်။

၉.၃. ဈေးကွက်ချိတ်ဆက်ခြင်း

- လက်ဖက်များကို ရောင်းချရာတွင်လည်း တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းရောင်းချနိုင်သလို အစုအဖွဲ့အလိုက်လည်း ရောင်းချနိုင်သည်။

- ထို့ပြင် ဈေးကွက်အခြေအနေနှင့် ဈေးနှုန်းများကိုလည်း သိရမည်။ သို့မှသာ ဝယ်ယူမှုအကြား ဈေးနှုန်းများကို နှိုင်းယှဉ်၍ ရောင်းချနိုင်မည်။ ငွေပေးချေသောနည်းလမ်းများကိုလည်း ဝယ်ယူသူများနှင့် တစ်ခါတည်း သတ်မှတ်ရန်လိုသည်။
- ပိုမိုကောင်းမွန်သော ဈေးကွက်များ ရရှိရန် လက်ဖက်တန်ဖိုးကွင်းဆက်တစ်လျှောက်တွင် လက်ဖက်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများသည် အခြေခံထုတ်လုပ်မှုအဆင့်တွင်ပါဝင်ပြီး အရည်အသွေးကောင်းသော လက်ဖက်များရရှိရန်လိုအပ်သည်။
- ဈေးကွက်နှင့် ချိတ်ဆက်ရာတွင် ရည်ရှည်တည်တံ့မည့် ဈေးကွက်စီးပွားရေး ပုံစံဖြင့် ဆောင်ရွက် ရောင်းဝယ်သော ဝယ်ယူ/ ဈေးကွက်များနှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်ပါက မိမိ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုပုံစံများလည်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လာမည့်အပြင် ဝင်ငွေများလည်း ပိုမိုရရှိနိုင်ပေမည်။